

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ετήσια Εσωτερική Έκθεση Ακαδημαϊκής Μονάδας
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2019-2020

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	4
2. Σύντομη παρουσίαση του Τμήματος και της οικείας Σχολής	5
3. Προγράμματα Σπουδών	11
3.ι Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών	11
3. ii. Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών	22
1) ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή»	22
2) ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση»	23
3) ΠΜΣ «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία»	24
4) ΠΜΣ «Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας (ΔΔΠΜΣ) (ΔΔΠΜΣ σε συνεργασία με τα Τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Ιατρικής του ΑΠΘ)»	25
5) ΠΜΣ « Επιστήμες της Αγωγής: Εφαρμογές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση» (παλιός τίτλος Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης)	25
6) ΠΜΣ «Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης»	26
3. iii. Διδακτορικές-Μεταδιδακτορικές Σπουδές	28
4. Εκπαιδευτικό – Διδακτικό έργο	30
4.1. Αξιολόγηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	30
4.2. Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος	34
4.2.1 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή»	34
4.2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην "Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση"	35
4.2.3 . Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης»	36
4.2.4. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας»	37
4.2.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Νευροεπιστήμη της εκπαίδευσης»	37
4.2.6. Γενικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης των ΠΜΣ του Τμήματος	37
5. Ερευνητικό - Επιστημονικό έργο	38
6. Δημοσιότητα - Διάχυση	41
7. Άλλες υπηρεσίες και Υποδομές του Τμήματος και του Ιδρύματος (που αξιοποιούνται από την Ακαδημαϊκή Μονάδα)	43

Στις/ους φοιτήτριες/ές του Τμήματος παρέχονται οι ακόλουθες Υπηρεσίες Υποστήριξης, είτε ως αποκλειστική παροχή του Τμήματος είτε ιδρυματικά:	45
8. Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή άλλους φορείς	47
9. Σχεδιασμός Βελτίωσης	50

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (εφεξής ΤΕΚΠ), εφαρμόζοντας τη σχετική νομοθεσία για τη διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Ν. 4653/2020) προχώρησε στη σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης (εφεξής ΕΕΕ) του έργου του για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, προσπαθώντας να αξιοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο το πλαίσιο αξιολόγησης που θεσπίστηκε από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) πρώην Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π) και τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (εφεξής ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Συγκεκριμένα, οι επιδιωκόμενοι στόχοι της ΕΕΕ είναι οι ακόλουθοι:

Α) Η τεκμηριωμένη ανάδειξη των πεπραγμένων του Τμήματος σε επίπεδο ακαδημαϊκό, επιστημονικό και κοινωνικό.

Β) Η παρακολούθηση και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τα μέλη του διδακτικού, ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος προς όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος και του Ιδρύματος.

Η σύνταξη της παρούσας ΕΕΕ έγινε από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (εφεξής ΟΜΕΑ) του τμήματος που σύμφωνα με την απόφαση της Συνέλευσης (στην αρ 7/13-12-2021 Συνέλευση του τμήματος) αποτελούν οι: Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Λευκοθέα Καρτασίδου, Anthony Montgomery, Ιωάννα Παπαβασιλείου και Μαρία Πλατσίδου.

Για τη σύνταξη της ΕΕΕ έχει χρησιμοποιηθεί το πρότυπο της ΜΟΔΙΠ και αποτελείται από τα εξής εννέα κεφάλαια: (1) Εισαγωγή, (2) Σύνοψη παρουσίαση του τμήματος και της οικείας Σχολής, (3) Προγράμματα Σπουδών (Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών), (4) Εκπαιδευτικό-Διδακτικό έργο, (5) Ερευνητικό-Επιστημονικό Έργο (6) Δημοσιότητα-Διάχυση (7) Άλλες υπηρεσίες και Υποδομές του Τμήματος και του Ιδρύματος (που αξιοποιούνται από την Ακαδημαϊκή Μονάδα) (8) Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή άλλους φορείς και (9) Σχεδιασμός Βελτίωσης. Στο τέλος του αρχείου βρίσκεται το Παράρτημα με σχετικά επισυναπτόμενα έγγραφα.

Το περιεχόμενο του κάθε κεφαλαίου βασίζεται στην Πολιτική Ποιότητας του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και την Στοχοθεσία του Τμήματος. Πιο

συγκεκριμένα, η άντληση των πληροφοριών και τα ποσοτικά δεδομένα για την παρούσα ΕΕΕ βασίστηκαν στα αρχεία της Γραμματείας του ΠΠΣ του Τμήματος, στα αρχεία των Γραμματειών των ΠΜΣ του Τμήματος, στη συμπλήρωση των απογραφικών στοιχείων από το διδακτικό προσωπικό του τμήματος και στη συμπλήρωση ερωτηματολογίου αξιολόγησης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων από τους φοιτητές.

2. Σύνοψη παρουσίαση του Τμήματος και της οικείας Σχολής

Το ΤΕΚΠ ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών (ΣΚΑΕΤ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, στην οποία ανήκουν το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και το Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης. Όργανα της Σχολής είναι η Γενική Συνέλευση, η Κοσμητεία και ο Κοσμήτορας. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τα μέλη ΔΕΠ της ΣΚΑΕΤ, τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Γενικής Συνέλευσης της ΣΚΑΕΤ και τρεις εκπροσώπους, έναν ανά κατηγορία από τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ της ΣΚΑΕΤ. Η Κοσμητεία απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τους Προέδρους των Τμημάτων και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών κάθε Τμήματος. Ο Κοσμήτορας εκλέγεται για θητεία τριών ετών από εκλεκτορικό σώμα, το οποίο απαρτίζεται από το σύνολο των εκλεκτορικών σωμάτων, που εκλέγουν τους Προέδρους των Τμημάτων που ανήκουν στη ΣΚΑΕΤ. Το ΤΕΚΠ διοικείται από τον/την Πρόεδρο, που αναπληρώνεται από τον/την Αναπληρωτή Πρόεδρο και τη Συνέλευση, που αποτελείται από τα μέλη ΔΕΠ του ΤΕΚΠ, τους εκπροσώπους των φοιτητών, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών και τα μέλη Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.Ε.ΔΙ.Π.

Η αποστολή του ΤΕΚΠ έχει διπλή στόχευση: αφενός, σκοπεύει στην άριστη εκπαίδευση επιστημόνων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας, στους επαγγελματικούς τομείς που συνδέονται με το αντικείμενο των σπουδών τους· αφετέρου, στοχεύει στη διαμόρφωση επιστημόνων, ικανών να ασχοληθούν γόνιμα και αποτελεσματικά με τη μελέτη και την έρευνα στα γνωστικά πεδία που θεραπεύει το ΤΕΚΠ.

Το όραμα του ΤΕΚΠ αφορά στην καλλιέργεια της ανθρωπιστικής και κοινωνικής επιστήμης και παιδείας, στη στήριξη της διδακτικής και ερευνητικής

αριστείας και την προαγωγή των αποφοίτων του ως πολιτών με κριτικό στοχασμό. Το ΤΕΚΠ οραματίζεται και στοχεύει:

- Να προσφέρει σύγχρονες, καινοτόμες, ανθρωποκεντρικές και ευέλικτες σπουδές στις επιστήμες της Διά Βίου Μάθησης - Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Αγωγής και Εκπαίδευσης Ατόμων με Αναπηρία ή/και με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, προσαρμοσμένες στις ευρύτερες επιστημονικές, κοινωνικές και επαγγελματικές εξελίξεις.
- Να καλλιεργήσει στους φοιτητές και μελλοντικούς απόφοιτους, μέσα από την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα, πνεύμα ελεύθερης αναζήτησης της γνώσης και καινοτομίας, συλλογικής προσπάθειας και δημοκρατικής συμπεριφοράς.
- Να συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη της ανθρωπιστικής και κοινωνικής επιστήμης και παιδείας, στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως επίσης στην κοινωνική και οικολογική ευαισθητοποίηση των αυριανών επιστημόνων.
- Να συμβάλλει στο σχεδιασμό, στην ανάπτυξη και στην αξιολόγηση θεσμών εκπαιδευτικής πολιτικής με διεπιστημονική προσέγγιση.
- Να καλλιεργήσει στους φοιτητές του το αίσθημα της ατομικής και συλλογικής ευθύνης απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα και τις κοινωνικές ανισότητες.
- Να παρέχει στους πτυχιούχους του γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις, απαραίτητες για την επιτυχή επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη.

Στελέχωση του Τμήματος

Το ΤΕΚΠ κατά το έτος 2019-2020 διέθετε συνολικά 19 μέλη ΔΕΠ (8 Καθηγητές/ριες, 6 Αναπληρωτές Καθηγητές/ριες, 5 Επίκουρους Καθηγητές/ριες). Στον Πίνακα 2.1 όπου αποτυπώνεται η εξέλιξη του αριθμού των μελών του προσωπικού την τελευταία πενταετία, διαπιστώνεται ότι ο αριθμός των μελών ΔΕΠ μειώθηκε την εν λόγω χρονιά σε σχέση με τις 3 προηγούμενες, λόγω συνταξιοδοτήσεων (βλ Πίνακα 2.2).

Σε ό,τι αφορά στο διοικητικό έργο, οι κύριοι φορείς παροχής διοικητικών υπηρεσιών είναι η Γραμματεία του Τμήματος και οι Γραμματείες Μεταπτυχιακών

Σπουδών. Κατά το έτος αναφοράς και καθόλη τη διάρκεια της υπό εξέταση πενταετίας, στη Γραμματεία του Τμήματος απασχολούνταν 4 υπάλληλοι και στις Γραμματείες των Μεταπτυχιακών Σπουδών απασχολούνται 4 συμβασιούχοι, οι οποίες/οι έχοντας μεγάλη διοικητική εμπειρία, καλή γνώση χρήσης ξένων γλωσσών και τεχνικών μέσων επικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών, ανταποκρίθηκαν πολύ καλά στις υποχρεώσεις τους.

Πίνακας 2.1. Εξέλιξη αριθμών μελών προσωπικού (τελευταία 5ετία)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΛΩΝ	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Καθηγητές	5	5	9	10	8
Αναπληρωτές καθηγητές	9	8	4	4	6
Επίκουροι Καθηγητές	6	6	8	6	5
Σύνολο μελών ΔΕΠ	20	19	21	20	19
ΕΔΙΠ	4	4	6	6	6
ΕΤΕΠ	2	2	2	2	2
Διοικητικό Προσωπικό	4	4	4	4	4
Συμβασιούχοι με διδασκικά καθήκοντα	18	9	7	7	11
Συμβασιούχοι με διοικητικά καθήκοντα	5	4	4	4	4

Όπως φαίνεται στο Γράφημα 2.1, η αναλογία φοιτητών προς καθεμία από τις κατηγορίες προσωπικού του Τμήματος είναι εξαιρετικά υψηλή, γεγονός που δείχνει την αριθμητική ανεπάρκεια του Διδακτικού και Διοικητικού προσωπικού να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες του μεγάλου αριθμού φοιτητών/ριών που τους αναλογεί. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σε κάθε μέλος ΔΕΠ αντιστοιχούν 54,15 φοιτητές/ριες και σε κάθε μέλος του διοικητικού προσωπικού 243,75 φοιτητές/ριες. Όπως δείχνουν τα στοιχεία του Πίνακα 2.2, αυτή η ανεπάρκεια οφείλεται, αφενός, στον ήδη χαμηλό αριθμό μελών του προσωπικού και, αφετέρου, στο ότι -τα τελευταία 3 χρόνια- δεν έχουν δοθεί πιστώσεις για προσλήψεις νέων μελών ΔΕΠ και διοικητικού προσωπικού. Αντιθέτως, ορισμένα μέλη ΔΕΠ έχουν πρόσφατα συνταξιοδοτηθεί χωρίς να έχουν ακόμη αντικατασταθεί με νέες θέσεις. Τέλος,

φαίνεται ότι την εν λόγω χρονιά, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, οι ανάγκες του Τμήματος έχουν καλυφτεί από συμβασιούχους συνεργάτες τόσο στο διδακτικό (37,93%) όσο και στο διοικητικό έργο (60,00 %), καθώς και από Διδάσκοντες που προέρχονται από άλλα Τμήματα (9,09%).

Γράφημα 2.1. Αναλογία φοιτητών/ριών προς καθεμία από τις κατηγορίες προσωπικού του Τμήματος

Πίνακας 2.2. Δείκτες που αφορούν το προσωπικό του Τμήματος

		2017-18	2018-19	2019-20
Δ3.06	Ετήσιο ποσοστό αποχωρήσεων μελών ΔΕΠ	4,55 %	4,76 %	5,26 %
Δ3.09	Ετήσιο ποσοστό προσλήψεων μελών ΔΕΠ	0,00 %	0,00 %	5,56 %
Δ3.10	Ετήσιο ποσοστό προσλήψεων μελών ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ	37,50 %	0,00 %	12,50 %
Δ3.13	Ετήσιο ποσοστό διδακτικού προσωπικού με σύμβαση	25,00 %	25,93 %	37,93 %
Δ3.11	Ετήσιο ποσοστό προσλήψεων Διοικητικού προσωπικού	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Δ3.14	Ετήσιο ποσοστό διοικητικού προσωπικού με σύμβαση	50,00 %	50,00 %	60,00 %

Σε ό,τι αφορά στη συμμετοχή των δύο φύλων στο προσωπικό του Τμήματος, όπως διαπιστώνεται από τον Πίνακα 2.3, είναι ισομερής σε γενικές γραμμές, με μια μικρή υπεροχή των γυναικών στην κατηγορία ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ.

Πίνακας 2.3. Δείκτες που αφορούν στη συμμετοχή των γυναικών στη στελέχωση του Τμήματος

		2017-18	2018-19	2019-20
Δ3.03	Ετήσιο ποσοστό γυναικών μελών ΔΕΠ στο σύνολο μελών ΔΕΠ του Τμήματος	57,14 %	55,00 %	50,00 %
Δ3.04	Ετήσιο ποσοστό γυναικών μελών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ στο σύνολο μελών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ του Τμήματος	50,00 %	50,00 %	62,50 %
Δ3.05	Ετήσιο ποσοστό γυναικών διοικητικού προσωπικού του Τμήματος	50,00 %	50,00 %	50,00 %

Νέες Θέσεις

Κατά το 2019-20 είχαμε μια μόνο μία νέα εκλογή στο Τμήμα, στη θέση Επίκουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο «Εκπαίδευση ατόμων με κινητικές και σωματικές αναπηρίες». Το αντικείμενο αυτό συνάδει πλήρως με τη στοχοθεσία και το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, καθώς οι κινητικές / σωματικές αναπηρίες συνιστούν μια ετερογενή ομάδα αναπηριών, η οποία παρουσιάζει πληθώρα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα άτομα με κινητικές / σωματικές αναπηρίες δίνουν έμφαση στην υποστήριξη της αδρής και της λεπτής κινητικότητας, της αντίληψης, της μετακίνησης και της πρόσβασης σε διάφορους χώρους. Επίσης, μέσω της εκπαίδευσης επιδιώκεται η ανάπτυξη παραγόντων που συμβάλλουν σημαντικά στην καθημερινή δραστηριότητα και συμμετοχή, όπως είναι η αυτοεκτίμηση, η παρακίνηση, και οι κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες. Συνεπώς, οι απόφοιτοι του Τμήματος θα πρέπει να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις στην εκπαίδευση και υποστήριξη των μαθητών με κινητικές / σωματικές αναπηρίες και ειδικότερα στους τομείς: Κινητική και γνωστική ανάπτυξη ατόμων με κινητικές/σωματικές αναπηρίες, Προγράμματα παρέμβασης για τη συνδυασμένη υποστήριξη κίνησης και αυτορρύθμισης, Υποστήριξη κοινωνικών δεξιοτήτων ατόμων με κινητικές/σωματικές αναπηρίες, Ειδικά εκπαιδευτικά βοηθήματα και υποβοηθητικός εξοπλισμός πρόσβασης, Ανάπτυξη και υποστήριξη πρακτικών δεξιοτήτων καθημερινής διαβίωσης. Όλα τα παραπάνω καλύπτονται από την εν λόγω νέα θέση.

Εργαστήρια και Επιτροπές

Κατά το έτος 2019-20, το Τμήμα διέθετε τρία (3) θεσμοθετημένα εργαστήρια, καθένα από τα οποία έχει σαφώς διατυπωμένους και επιστημονικά τεκμηριωμένους ερευνητικούς στόχους:

- **Εργαστήριο Θεωρητικών και Εφαρμοσμένων Νευροεπιστημών:**
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=triarhou>
- **Εργαστήριο Προσβασιμότητας και Υποστήριξης Ατόμων με Αναπηρία:**
<https://asdlab.uom.gr/>
- **Εργαστήριο Εφαρμογών Πληροφορικής και Ρομποτικής στην Εκπαίδευση και την Κοινωνία** (Laboratory in Informatics and Robotics in Education and Society): <https://www.uom.gr/esp/ergasthrio-efarmogon-plhroforikhs-kai-rompotikhs-sthn-ekpaideysh-kai-thn-koinonia>

Τα εργαστήρια διευθύνονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και εμπλέκουν στη λειτουργία τους το ανθρώπινο δυναμικό του Τμήματος. Η παραγωγή επιστημονικού έργου στο πλαίσιο της προσπάθειας υλοποίησης των στόχων των εργαστηρίων αναμένεται να βοηθήσει σημαντικά την επίτευξη των γενικών στόχων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Στη στρατηγική του Τμήματος περιλαμβάνεται ο ορισμός επιτροπών που αναλαμβάνουν την διεκπεραίωση διαφόρων θεμάτων που αφορούν στην λειτουργία του Τμήματος, όπως επιτροπή για τον οδηγό σπουδών, επιτροπή προγράμματος σπουδών, επιτροπή Erasmus+, επιτροπή πρακτικής άσκησης κ.λπ. Για παράδειγμα:

- **Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών** επικαιροποιεί κάθε έτος το ΠΠΣ και παρακολουθεί τις αλλαγές, που γίνονται στα μαθήματα αναλαμβάνοντας έναν συμβουλευτικό και υποστηρικτικό ρόλο για το ΠΠΣ.
- **Η Επιτροπή Erasmus+** του Τμήματος αναλαμβάνει την ενίσχυση της κινητικότητας Erasmus+ και ενημερώνει, υποστηρίζει τους φοιτητές για τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες που έχουν για σπουδές και πρακτική στα συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού.

Με απόφαση της συνέλευσης ορίζονται οι επιτροπές στις οποίες εμπλέκονται όλα τα μέλη του τμήματος, δηλαδή μέλη ΔΕΠ, ΕΤΕΠ, ΕΔΙΠ, διοικητικοί υπάλληλοι, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που δύναται να αναλάβει το κάθε μέλος. Για

παράδειγμα, στην επιτροπή οδηγού σπουδών ορίζεται μέλος ΔΕΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικός υπάλληλος της γραμματείας.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1 Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Το ΤΕΚΠ ιδρύθηκε με το Π.Δ. 267/93 και με το Π.Δ. 391/95 θεσμοθετήθηκαν οι κατευθύνσεις του. Το Τμήμα χορηγεί ενιαίο πτυχίο, το οποίο προσδιορίζεται από τις κατευθύνσεις: (α) «Κατεύθυνση Συνεχούς Εκπαίδευσης», (β) «Κατεύθυνση Εκπαίδευσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες». Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης για τη λήψη του πτυχίου ορίζεται σε οκτώ (8) εξάμηνα.

Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από δύο κύκλους σπουδών, διάρκειας ενός και τριών ετών, αντίστοιχα. Ο πρώτος κύκλος σπουδών είναι κοινός για όλους τους φοιτητές. Στον κύκλο αυτό διδάσκονται μαθήματα που σχετίζονται και με τις δύο κατευθύνσεις και αναφέρονται σε γνωστικά αντικείμενα από την παιδαγωγική, την ψυχολογία, την κοινωνιολογία, τη φιλοσοφία, τη διδακτική ειδικών αντικειμένων, την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες, καθώς και τη στατιστική. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει τα μαθήματα κατεύθυνσης. Στην κατεύθυνση της «Συνεχούς Εκπαίδευσης» διδάσκονται μαθήματα που αναφέρονται στην αναγκαιότητα και την εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα και τον κόσμο, στους θεματικούς άξονες και τους στόχους της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, στο ρόλο των διεθνών οργανισμών, καθώς και στη δομή και οργάνωση των φορέων της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Οι φοιτητές της κατεύθυνσης «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες» εκπαιδεύονται σε θέματα που αφορούν στη διάγνωση, πρόγνωση, πρόληψη, εκπαίδευση, θεραπευτική παρέμβαση και κοινωνική ένταξη σε παιδιά/άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες.

Ο Πίνακας 3.1 παρουσιάζει συνοπτικά τη δομή του ΠΠΣ βάσει του αριθμού μαθημάτων ανά κατεύθυνση, βάσει των πιστωτικών μονάδων και της ιδιότητας των προσφερόμενων μαθημάτων. Όλα τα μαθήματα (Υ, ΥΕ, Ε) πιστώνονται με 5 ECTS, εκτός από τα Εργαστηριακά που πιστώνονται με 3 ECTS. Η ΞΓ πιστώνεται με 3 ECTS, η Πρακτική με 12 ECTS. Το ΠΠΣ του ΕΚΠ είναι ένα ευέλικτο πρόγραμμα σπουδών δίνοντας τη δυνατότητα στους φοιτητές/ στις φοιτήτριες να οργανώσουν την

παρακολούθηση και ολοκλήρωσή του ακολουθώντας τις βασικές αρχές του ΠΠΣ αλλά και βάσει του προσωπικού τους προγραμματισμού. Για παράδειγμα **τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής (Ε)** δίνουν στο/η φοιτητή/ρια τη δυνατότητα να παρακολουθήσει αντικείμενα τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά του ενδιαφέροντα και δεν εντάσσονται στις δύο προηγούμενες κατηγορίες μαθημάτων (Υ και ΥΕ). Ως ελεύθερη επιλογή ο /-η φοιτητής /-τρια μπορεί να επιλέξει από το 2ο έτος φοίτησης και μετά, μαθήματα όπως: κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΥΕ) (α) από την άλλη Κατεύθυνση ή (β) από τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Βαλκανικών Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών). Τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής είναι 30.

Στα δύο τελευταία εξάμηνα των σπουδών, οι φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων συμμετέχουν υποχρεωτικά στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης. Τέλος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν, προαιρετικά, την εκπόνηση μιας πτυχιακής εργασίας, η οποία είναι μία εμπειρική έρευνα ή μια συνθετική μελέτη και αφορά σε ένα από τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

Πίνακας 3.1. Η δομή του ΠΠΣ, αριθμός μαθημάτων και μονάδων ECTS

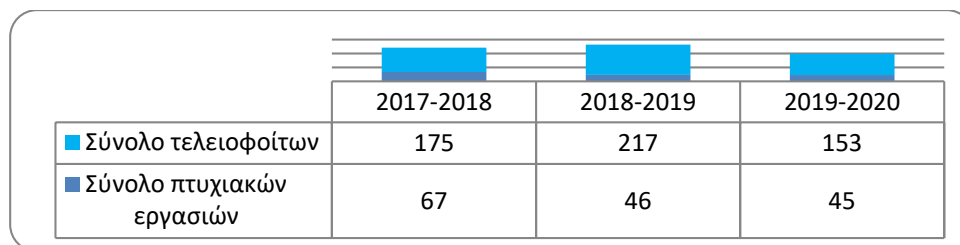
	Απαιτούμενος αριθμός μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου	Προσφερόμενα μαθήματα (για το 2019-2020)	Αριθμός επιπλέον ΥΕ μαθημάτων	ECTS για τη λήψη πτυχίου	Προσφερόμενα ECTS
Κοινός κορμός (1ο έτος)	11 (10Υ + 1ΥΕ)	13 (10Υ & 3 ΥΕ)	2 ΥΕ	55	65
Κατεύθυνση ΣΕ (2°, 3° και 4° έτος)	27 (15Υ & 12ΥΕ)	40 (15Υ & 25ΥΕ)	13ΥΕ	135	200
Εργαστηριακά Μαθήματα ΣΕ					
Κατεύθυνση ΑμεΑ (2°, 3° και 4° έτος)	27 (16Υ & 11ΥΕ)	43 (16Υ & 27 ΥΕ)	16 ΥΕ	135	215
Εργαστηριακά Μαθήματα ΑμεΑ	1	6	5 ΥΕ	3	18
Πρακτική Ι & ΙΙ	2	2	-	24	
Ξένη γλώσσα	4	4	-	12	
Ελεύθερης επιλογής	3		-	15	
				241-244	

Η **Πρακτική Άσκηση** Ι και ΙΙ προσφέρεται στο Ζ'+Η' εξάμηνο, είναι υποχρεωτική με 24 ECTS (2 εξάμηνα Χ 12 ECTS) όπως υποχρεωτική είναι η υποστήριξη

αυτής από τα μέλη ΔΕΠ. Η διάρκεια αυτής και για τις δύο κατευθύνσεις είναι 9 μήνες με 26 επισκέψεις ανά εξάμηνο. Πιο συγκεκριμένα η ΠΑ Ι και η ΠΑ ΙΙ για την κατεύθυνση «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες» υλοποιείται σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης και σε δομές του ΥΠΑΙΘ (Ν 4559/3-8-2018 αρ, φύλλου 142, άρθρο 22, παρ. 1, 2), όπου εκπαιδεύονται και υποστηρίζονται μαθητές/άτομα, ενήλικες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ενώ η ΠΑ Ι & ΠΑ ΙΙ για την κατεύθυνση «Συνεχούς Εκπαίδευσης» υλοποιείται σε σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, όπως π.χ. Επαγγελματικά Λύκεια, ή σε δομές του ΥΠΑΙΘ, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και της Διά βίου Μάθησης, όπως π.χ. Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης κ.ά.

Η **Πτυχιακή εργασία** προσφέρεται ως ΥΕ μάθημα με 15 ECTS στο τέταρτο έτος σπουδών. Όπως δείχνει το Γράφημα 3.1, ο αριθμός των φοιτητών που εκπόνησαν Πτυχιακή εργασία είναι παρόμοιος με αυτόν της προηγούμενης χρονιάς, αλλά υπολείπεται σημαντικά σε σχέση με τον αριθμό των φοιτητών που εκπόνησαν Πτυχιακή εργασία το 2017-18.

Γράφημα 3.1: Φοιτητές που εκπόνησαν πτυχιακή εργασία (τελευταία ζετία)

Ο σχεδιασμός του ΠΠΣ λαμβάνει υπόψη το προβλεπόμενο όγκο σπουδών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS) όπου για την λήψη του πτυχίου ο φοιτητής θα πρέπει να συγκεντρώσει 240 ECTS μονάδες. Στην περίπτωση του ΠΠΣ του Τμήματος ΕΚΠ ο φοιτητής θα πρέπει να συγκεντρώσει 241 ECTS μονάδες, με ελάχιστο αριθμό μαθημάτων 46. Αυτή η μικρή απόκλιση οφείλεται στην αναθεώρηση του ΠΠΣ που έγινε μετά από τις παρατηρήσεις των Αξιολογητών κατά την Εξωτερική Αξιολόγηση του τμήματος. Μέχρι να ολοκληρωθεί η μετάβαση στο αναθεωρημένο ΠΠΣ, και

προκειμένου να γίνει ομαλά, μπορεί να υπάρχουν μικρές αποκλίσεις στο ΠΠΣ. Η παρατηρούμενη άνιση κατανομή των ECTS μεταξύ των εξαμήνων, με τα πρώτα να έχουν μεγαλύτερο αριθμό ECTS σε σχέση με τα τελευταία, οφείλεται στο ότι για την Πρακτική άσκηση και για την Πτυχιακή εργασία (που προσφέρονται στα 2 τελευταία εξάμηνα) υπάρχουν προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες που καλούνται οι φοιτητές να αποκτήσουν με την επιτυχή παρακολούθηση ενός αριθμού μαθημάτων που είναι αναγκαία για την επιτυχή διεξαγωγή των παραπάνω, και τα οποία προσφέρονται στα πρώτα εξάμηνα.

Τέλος, η λήψη πτυχίου συνοδεύεται από την έκδοση Παραρτήματος Διπλώματος [Diploma Supplement] το οποίο εκδίδεται αυτόματα για όλους τους/τις φοιτητες/ριες. Επίσης, στο πλαίσιο του ΠΠΣ, χορηγούνται οι παρακάτω βεβαιώσεις και πιστοποιήσεις:

- **Πιστοποίηση Διδακτικής-Παιδαγωγικής Επάρκειας:** Οι πτυχιούχοι και των δύο κατευθύνσεων λαμβάνουν βεβαίωση παιδαγωγικής-διδακτικής επάρκειας βάσει της κείμενης νομοθεσίας σύμφωνα με απόφαση της συνέλευσης και της συγκλήτου
- **Πιστοποίηση Εκπαιδευτικής Επάρκειας:** Η κείμενη νομοθεσία ρυθμίζει την απευθείας πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας για την κατεύθυνση της Συνεχούς Εκπαίδευσης του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής
- **Πιστοποίηση επάρκειας της γραφής Braille:** Σύμφωνα με το ΦΕΚ 17/15-2-17, σχετικά με την Braille, ισχύουν τα εξής: «Ισχύουν οι βεβαιώσεις πιστοποίησης επάρκειας της γραφής Braille που χορηγούνται: α) από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών, β) από το Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με τις οποίες πιστοποιείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος «Εργαστήριο γραφής και ανάγνωσης στον κώδικα Braille» και γ) από το Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με κατεύθυνση, εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες, με τις οποίες πιστοποιείται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος «Εργαστήριο Εκμάθησης της Braille»
- **Βεβαίωση Πληροφορικής** με την επιτυχή παρακολούθηση 4 μαθημάτων Πληροφορικής

Αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών

Το ΠΠΣ για το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 συγκροτήθηκε και επικαιροποιήθηκε με άξονα την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία, έρευνα και αναζήτηση. Για την υλοποίηση της διαδικασίας, η αρμόδια επιτροπή αναθεώρησης του ΠΠΣ του Τμήματος, αποτελούμενη από τους Καρτασίδου Λευκοθέα (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια), Παπακωνσταντίνου Δόξα (Επίκουρη Καθηγήτρια) καθώς και από τους Τσαμπάζη Ανίτα, Νοταρίδου Κατερίνα (μέλη ΕΤΕΠ) και Βαλαβανίδη Γιώργο (μέλος της Γραμματείας του Τμήματος ΕΚΠ), αφού συγκέντρωσε και αποκωδικοποίησε τις προτάσεις των μελών ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, συμβούλων σπουδών και φοιτητών, συνέταξε δομημένη πρόταση η οποία ψηφίστηκε από τη συνέλευση του τμήματος.

Η αναμόρφωση – αναθεώρηση του ΠΠΣ για το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020, αφορούσε την εισαγωγή τριών νέων μαθημάτων, προσφερόμενων ως υποχρεωτικά επιλογής στην κατεύθυνση «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες» (βλ Πίνακα 3.3) και πέντε μαθημάτων προσφερόμενων ως υποχρεωτικά επιλογής στην κατεύθυνση «Συνεχούς Εκπαίδευσης» (βλ Πίνακα 3.4). Τα περιγράμματα των νέων μαθημάτων παρατίθενται στο Παράρτημα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 3.2: Νέα προσφερόμενα μαθήματα κατεύθυνση «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες»

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
1. Εργαστήριο Μουσικής Αγωγής για ΑμεΑ	Δ	ΥΕ
2. Εργασιακός εκφοβισμός (φαινόμενο mobbing) των ατόμων με αναπηρία	ΣΤ	ΥΕ
3. Πρόσβαση στην Αγορά Εργασίας των ΝΕΕΤS (Νέων εκτός απασχόλησης Εκπαίδευσης ή Κατάρτισης-ΕΑΕΚ)	Ζ	ΥΕ

Πίνακας 3.3: Νέα προσφερόμενα μαθήματα κατεύθυνση «Συνεχούς Εκπαίδευσης»

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
4. Διαχείριση και Ανάπτυξη Ταλέντων σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς	Γ	ΥΕ
5. Εφαρμογές Επαγγελματικής Συμβουλευτικής σε ΑμεΑ και ΕΚΟ	ΣΤ	ΥΕ
6. Πρόσβαση στην Αγορά Εργασίας των ΝΕΕΤs (Νέων Εκτός Απασχόλησης Εκπαίδευσης ή Κατάρτισης-ΕΑΕΚ)	Ζ	ΥΕ

7. Ψηφιακός Εγγραμματισμός στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	H	ΥΕ
8. Διδακτική Φυσικών Επιστημών	H	ΥΕ

Επίσης, εγκρίθηκε η αλλαγή τίτλων σε ένα μάθημα (βλ Πίνακα 3.5), αλλαγή ιδιότητας σε τρία μαθήματα (βλ Πίνακα 3.6) και εξαμήνου σε έξι μαθήματα (βλ Πίνακα 3.7).

Πίνακας 3.4: Αλλαγή τίτλων μαθημάτων

Πρόγραμμα σπουδών 2018/2019	Πρόγραμμα σπουδών 2019/2020
Διαχείριση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού στην Εκπαίδευση	Διαχείριση και Ανάπτυξη Ανθρώπινων Πόρων σε Οργανισμούς & Επιχειρήσεις

Πίνακας 3.5: Αλλαγή ιδιότητας μαθημάτων

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Κοινωνική Ψυχολογία	Δ	Υ>ΥΕ(μόνο στην Κατεύθυνση ΑμεΑ)
Εισαγωγή στην Υποστηρικτική Τεχνολογία	Ε	ΥΕ>Υ
Γνωστική Αποκατάσταση των Αμεα	Γ	ΥΕ>Υ

Πίνακας 3.6: Αλλαγή εξαμήνου μαθημάτων

ΤΙΤΛΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
Εισαγωγή στη Υποστηρικτική Τεχνολογία	Δ>Ε	Υ
Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	Β>Α	ΥΚ
Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	Α>Β	ΥΚ
Βιωματικό Εργαστήριο Αντιμετώπισης Ειδικών Προβλημάτων Ομιλίας	Ζ>Η	ΥΕ
Εργαστήριο Εκμάθησης της Braille	Ζ>Η	ΥΕ
Θετική Ψυχολογία-Positive Psychology	Ζ>Γ	ΥΕ

Κανονισμός σπουδών

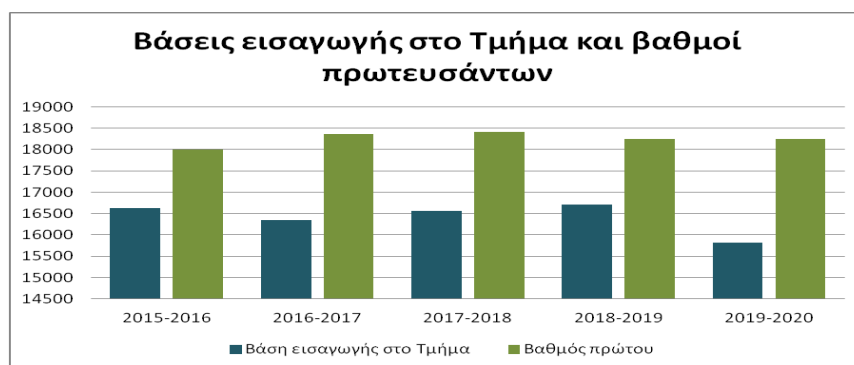
Ο Κανονισμός του Α' κύκλου Σπουδών του Τμήματος εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 7/17-01-2019 Απόφαση από τη Συνέλευση του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, και με την υπ' αριθμ. 17/26-03-2019 Απόφαση από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, και ακολούθως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 1433/2019). Δεν υπήρξαν αλλαγές στον Κανονισμό Σπουδών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020.

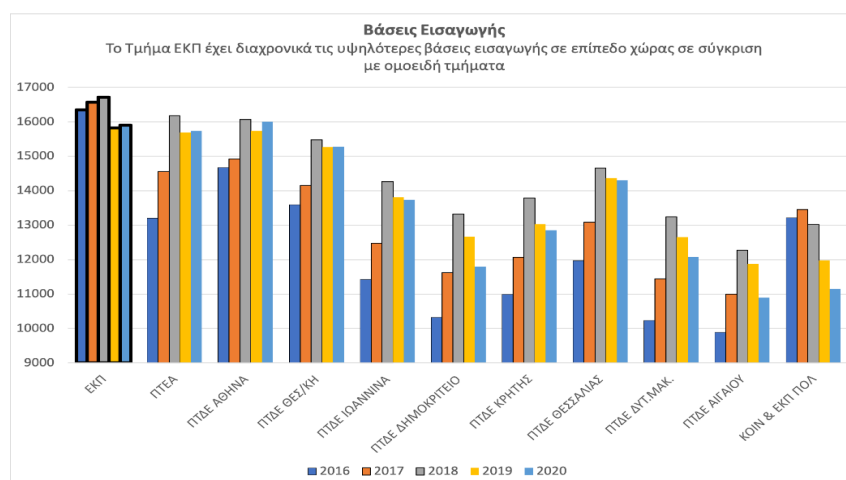
Στοιχεία για εισερχόμενους/ες φοιτητές/ριες

Η βάση εισαγωγής στις Πανελλήνιες Εξετάσεις ήταν 15816 και παρουσιάζει μείωση από τα προηγούμενα έτη (βλ Γράφημα 3.2). Η μείωση αυτή μπορεί να οφείλεται στο ότι διαμορφώνονται συνθήκες ελεύθερης πρόσβασης από το τμήμα της Πελοποννήσου, που η βάση είναι εξαιρετικά χαμηλή και δίνεται η δυνατότητα μετεγγραφής (βλ Γράφημα 3.3, όπου φαίνεται η θέση του τμήματος σε σχέση με άλλα τμήματα).

Γράφημα 3.2: Βάσεις εισαγωγής στο Τμήμα τα τελευταία 5 χρόνια

Γράφημα 3.3: Θέση του τμήματος σε σχέση με άλλα τμήματα

Σε ό,τι αφορά στο φύλο, οι εγγεγραμμένες φοιτήτριες είναι περισσότερες από τους εγγεγραμμένους φοιτητές (βλ Γράφημα 3.4) και υπάρχει μικρή αύξηση στον αριθμό των φοιτητριών σε σχέση με τους φοιτητές το έτος 2019-20.

Γράφημα 3.4: Αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητριών και φοιτητών

Στο Γράφημα 3.5 παρουσιάζονται τα ποσοστά των εγγεγραμμένων φοιτητών φοιτητριών κανονικής διάρκειας φοίτησης συγκριτικά με αυτούς που διανύουν το ν+1 και ν+2 έτος σπουδών. Τα ποσοστά κυμαίνονται περίπου στα ίδια με τα προηγούμενα έτη με πολύ μικρές αποκλίσεις. Ο μέσος χρόνος αποφοίτησης (για την τελευταία πενταετία) είναι τα 4.8 έτη με μέσο ετήσιο βαθμό πτυχίου 7,75.

Γράφημα 3.5: Ποσοστό εγγεγραμμένων φοιτητών/ φοιτητριών

Κινητικότητα Erasmus+ για σπουδές και πρακτική άσκηση

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020 συμμετείχαν 3 εξερχόμενες φοιτήτριες / εισερχόμενοι φοιτητές και 9 εξερχόμενοι φοιτητές/ εξερχόμενες φοιτήτριες στο πρόγραμμα Κινητικότητας Erasmus+ για σπουδές και πρακτική άσκηση (βλ Πίνακα 3.8).

Πίνακας 3.7: ERASMUS+ Κινητικότητα φοιτητών για Σπουδές

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020

Εισερχόμενοι φοιτητές	6	10	3	1	3
Εξερχόμενοι φοιτητές	7	17	10	10	9

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019/ 2020 δεν μετακινήθηκαν φοιτητές/ φοιτήτριες για πρακτική άσκηση λόγω της πανδημίας (βλ Πίνακας 3.9).

Πίνακας 3.8: ERASMUS+ Κινητικότητα φοιτητών για Πρακτική Άσκηση

	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Εξερχόμενοι φοιτητές	2	1	4	6	0

Τέλος, το τμήμα προσφέρει δύο μαθήματα στην αγγλική γλώσσα για τους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus:

- Positive Psychology
- Psychology of Work

Εσωτερικές διαδικασίες διαχείρισης φοιτητικών θεμάτων

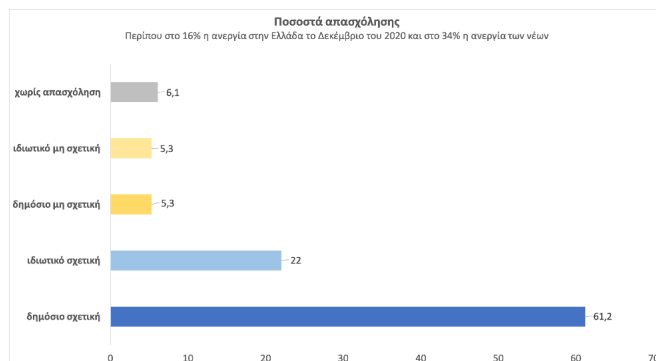
Το τμήμα δεν έχει ακόμα θεσπίσει μια επιτροπή για τη διαχείριση φοιτητικών παραπόνων και ενστάσεων. Με απόφαση της συνέλευσης έχουν οριστεί δύο σύμβουλοι σπουδών: η κ. Συριοπούλου Χρ. (Επίκουρη Καθηγήτρια) για την κατεύθυνση «Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες» και η κ. Παπαβασιλείου Ι. (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) για την κατεύθυνση «Συνεχούς Εκπαίδευσης». Οι Σύμβουλοι Σπουδών δέχονται αιτήματα φοιτητριών/ών για συμβουλευτικές συναντήσεις- συζητήσεις σχετικά με προβλήματα που ανακύπτουν κατά την μαθησιακή τους δραστηριότητα.

Δεδομένα από έρευνα του Γραφείου Αποφοίτων του Τμήματος

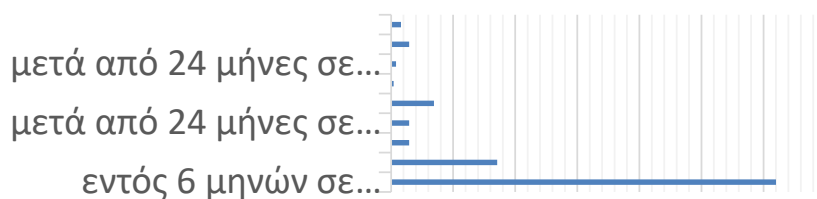
Το Τμήμα οργάνωσε έρευνα σε συνεργασία με το γραφείο αποφοίτων όπου συμμετείχαν 320 απόφοιτοι. Σύμφωνα με αυτήν την έρευνα ένα μικρό ποσοστό 6,1% δεν απασχολείται (βλ Γράφημα 3.6) με το μεγαλύτερο ποσοστό 61,2% να εργάζεται στο δημόσιο τομέα σε απασχόληση σχετική με τις σπουδές. Συγχρόνως το

μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων αποφοίτων κατάφερε να βρει εργασία μέσα στους 6 μήνες από την αποφοίτησή του.

Γράφημα 3.6: Ποσοστά απασχόλησης αποφοίτων του Τμήματος

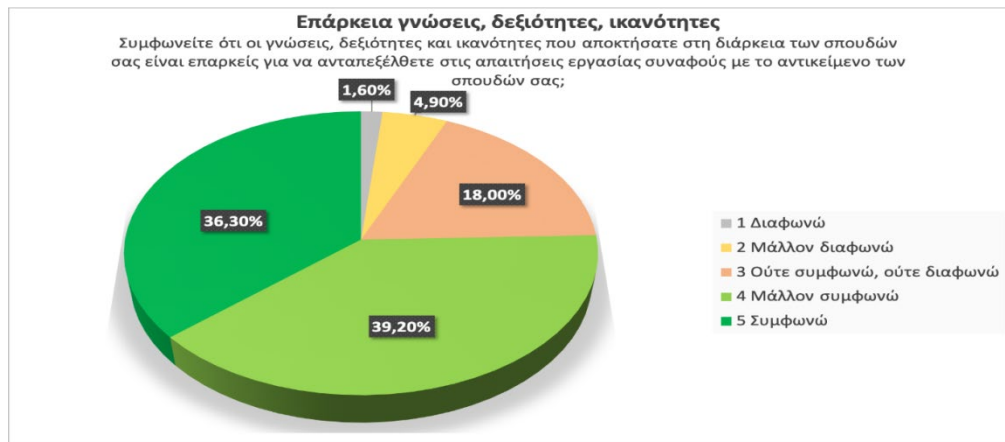

Γράφημα 3.7: Χρόνος εύρεσης απασχόλησης

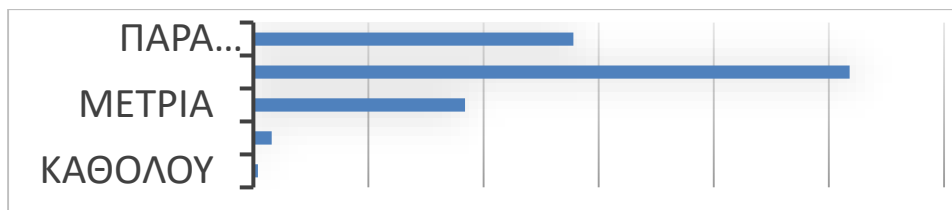

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων συμφωνεί (39,20% συμφωνώ και 36,20% μάλλον συμφωνώ) ότι οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών ήταν επαρκείς για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της εργασίας συναφούς με το αντικείμενο σπουδών (βλ Γράφημα 3.8). Σε ερώτηση που αφορά το πόσο ευχαριστημένοι/ες είναι από την ποιότητα και το επίπεδο σπουδών (βλ Γράφημα 3.9), το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων δηλώνουν πολύ ως πάρα πολύ ευχαριστημένοι.

Γράφημα 3.8: Αξιολόγηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων από τους αποφοίτους

Γράφημα 3.9: Εκτίμηση της ικανοποίησης από την ποιότητα των σπουδών

Δημοσιοποίηση πληροφοριών

Δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην ορθή, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών/τριων, των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, αλλά και όλων των ενδιαφερομένων. Προς την κατεύθυνση αυτή είναι αναρτημένες στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής (<https://www.uom.gr/esp>), οι ακόλουθες πληροφορίες υπό τη μορφή Κανονισμών, Οδηγών, Προγραμμάτων, Οδηγών, και Αποφάσεων:

- Κανονισμός Σπουδών <https://www.uom.gr/esp/kanonismos-spoydon>
- Οδηγός Σπουδών <https://www.uom.gr/esp/odhgos-spoydon>
- Πρόγραμμα Σπουδών <https://www.uom.gr/esp/programma-spoydon>
- Οδηγός Πρακτικής Άσκησης <https://www.uom.gr/esp/odhgos-praktikhs-askhshs>
- Ωρολόγιο Πρόγραμμα Διδασκαλίας <https://www.uom.gr/esp/orologio-programma-didaskalias>

- Συγγράμματα <https://www.uom.gr/esp/sygggrammata>
- Πιστοποίηση Παιδαγωγικής Επάρκειας – Αίτηση
- <https://www.uom.gr/esp/pistopoihsh-paidagogikhs-eparkeias-aitsh>

Ανακοινώσεις και πληροφορίες αναρτώνται επίσης στον επίσημο ιστοχώρο της Υπηρεσίας [studentsweb](http://studentsweb.uom.gr) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας καθώς και σε άλλους συνδέσμους compus.uom.gr και <https://openeclass.uom.gr/>

3. ii. Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών

Κατά το 2019-2020 στο ΤΕΚΠ υπήρχαν έξι Προγράμματα Μεταπτυχιακών σπουδών (εφεξής ΠΜΣ). Όμως τα τελευταία τρία δεν λειτούργησαν κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2019-20.

1. Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή
2. Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση
3. Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία
4. Επιστήμες της Αγωγής: Εφαρμογές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση
5. Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας (ΔΔΠΜΣ σε συνεργασία με τα Τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Ιατρικής του ΑΠΘ)
6. Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης

1) ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή»

Συνοπτική	<i>Ειδικευση Εκπαίδευσης ενηλίκων</i>
Παρουσίαση	<p>Το Α' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) δύο (2) υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα και (β) δύο (2) υποχρεωτικά επιλογής (ΥΕ) από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1).</p> <p>Το Β' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) ένα (1) υποχρεωτικό (Υ) μάθημα και (β) τρία (3) υποχρεωτικά επιλογής (ΥΕ) από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει τα δύο (2).</p> <p>Το Γ' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) τέσσερα (4) υποχρεωτικά επιλογής μαθήματα (ΥΕ) από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει τα τρία (3).</p>

Το Δ' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) ένα (1) υποχρεωτικό (Υ) μάθημα και (β) την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία που πιστώνεται με είκοσι (20) ΠΜ.

Ειδίκευση Ειδικής Αγωγής

Το Α' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) δύο (2) υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα κορμού και (β) δύο (2) υποχρεωτικά επιλογής από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1).

Το Β' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) δύο (2) υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα και (β) τρία (3) υποχρεωτικά επιλογής από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1).

Το Γ' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: (α) τρία (3) υποχρεωτικά επιλογής από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1) και (β) την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) που πιστώνεται με είκοσι (20) ΠΜ.

Το Δ' εξάμηνο περιλαμβάνει την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία που πιστώνεται με τριάντα (30) ΠΜ.

Αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών	Δεν έγιναν αλλαγές κατά το έτος αναφοράς
Κανονισμός Σπουδών	ΦΕΚ Β' 734/10.3.2020 - Τροποποίηση του άρθρου 20 του Κανονισμού του ΠΜΣ (Πρόταση Συντονιστικής, Έγκριση Συνέλευσης Τμήματος, Απόφαση Συγκλήτου)

---

2) ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση»

Συνοπτική Παρουσίαση	<p>Το Α' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ΠΜ (ECTS), και περιλαμβάνει τρία (3) υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα και τρία (3) μαθήματα επιλογής (Ε) από τα οποία ο κάθε φοιτητής επιλέγει το ένα (1).</p> <p>Το Β' εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (ΠΜ), και περιλαμβάνει: α) τρία (3) υποχρεωτικά (Υ) μαθήματα, β) την Πρακτική Άσκηση Ι (ΠΑ), και γ) την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Ι (ΜΔΕ).</p> <p>Το Γ' εξάμηνο πιστώνεται με τριάντα (30) ΠΜ και περιλαμβάνει την Πρακτική Άσκηση ΙΙ (ΠΑ) και την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ΙΙ (ΜΔΕ).</p> <p>Το Δ' εξάμηνο πιστώνεται με τριάντα (30) ΠΜ και περιλαμβάνει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ΙΙΙ (ΜΔΕ).</p>
-----------------------------	--

Αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών	<p>17/12/2019 εκδόθηκε το ΦΕΚ επανίδρυσης του ΠΜΣ Επανάδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με τίτλο «Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση» (Master of Science in «Special Education and Rehabilitation»).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Την απόφαση της αριθμ. 1/02.09.2019 συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής 2. Την απόφαση της αριθμ. 1/12.09.2019 συνεδρίασης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας 3. Την απόφαση της αριθμ. 2/16.9.2019 συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας 4. ΦΕΚ ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗΣ ΠΜΣ 4638/Β/2019
Κανονισμός Σπουδών	<p>31.12.2019 εκδόθηκε το ΦΕΚ με τον καινούριο κανονισμό του επανιδρυμένου ΠΜΣ στην Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση.</p> <p>Έγκριση Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, με τίτλο «Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση (Master of Science in Special Education and Rehabilitation)».</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Την απόφαση της αριθμ. 8/11-12-2019 συνεδρίασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση (Master of Science in Special Education and Rehabilitation)». 2. ΦΕΚ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΜΣ 5020/Β/2019

3) ΠΜΣ «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία»

Συνοπτική Παρουσίαση	<p>Το Α΄ και Β΄ εξάμηνο σπουδών πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες έκαστο και περιλαμβάνει τέσσερα (4) μαθήματα αντιστοίχως. Το Γ΄ εξάμηνο πιστώνεται, επίσης, με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες (Π.Μ.) και περιλαμβάνει ένα (1) μάθημα (8 Π.Μ.) και την πρακτική Άσκηση-Practicum (22</p>
----------------------	--

	Π.Μ.). Το Δ' εξαήμερο σπουδών περιλαμβάνει τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.), η οποία πιστώνεται με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες. Σύνολο 120 ECTS.
Αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών	Τροποποίηση των άρθρων 1, 2, 3 και 6 της υπ αρ. 4975/2019 απόφασης της Συγκλήτου σχετικά με την ίδρυση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διοίκηση και Ηγεσία στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης (Administration and Leadership in Sciences of Education and Lifelong Learning)» υπό το νέο τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής και της Διά Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία (Master of Science in Sciences of Education and Lifelong Learning: Educational Administration and Leadership)» του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Β' 1812).
Κανονισμός Σπουδών	Δεν έγιναν αλλαγές κατά το έτος αναφοράς

4) ΠΜΣ «Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας (ΔΔΠΜΣ)

(ΔΔΠΜΣ σε συνεργασία με τα Τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Ιατρικής του ΑΠΘ)»

Το ΠΜΣ «Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας δεν λειτούργησε κατά το τρέχον έτος αναφοράς.

5) ΠΜΣ « Επιστήμες της Αγωγής: Εφαρμογές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση» (παλιός τίτλος *Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης*)

(δε λειτούργησε κατά το τρέχον έτος αναφοράς)

Συνοπτική Παρουσίαση	Δύο (2) κατευθύνσεις: α) Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση και β) Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση με δύο θεματικές ομάδες ειδίκευσης: Θεματική Ομάδα Α - μαθήματα ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Θεματική Ομάδα Β - μαθήματα STEM και Ρομποτική στην Εκπαίδευση Για την απονομή του τίτλου σπουδών η χρονική διάρκεια ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.
----------------------	---

Για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master of Science) είναι υποχρεωτική η επιτυχής παρακολούθηση οκτώ (8) μαθημάτων καθώς επίσης και η επιτυχής ολοκλήρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Προσφερόμενα Μαθήματα: 20 προσφερόμενα συνολικά και στις δύο ειδικεύσεις: Υποχρεωτικά Κορμού, Υ κατεύθυνσης και ΥΕ ανά θεματική ομάδα, κατά τη διάρκεια του Α' και Β' εξαμήνου.

Εκπόνηση ΜΔΕ στο Γ' Εξάμηνο.

ECTS: 90 (30 ανά εξάμηνο συμπεριλαμβανομένης της ΜΔΕ στο Γ' εξάμηνο)

Αλλαγές στο
Πρόγραμμα
Σπουδών

Δεν έγιναν αλλαγές κατά το έτος αναφοράς

Κανονισμός
Σπουδών

Δεν έγιναν αλλαγές κατά το έτος αναφοράς

6) ΠΜΣ «Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης»

(δεν λειτούργησε κατά το τρέχον έτος αναφοράς)

Συνοπτική
Παρουσίαση

Σύνολο 10 μαθήματα με κάθε μάθημα να αντιστοιχεί σε 10 πιστωτικές μονάδες ECTS. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες ECTS. Επομένως, το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. είναι εκατόν είκοσι πιστωτικές μονάδες (120 ECTS).

Αλλαγές στο
Πρόγραμμα
Σπουδών

Το ΠΜΣ δεν επανιδρύθηκε

Κανονισμός
Σπουδών

Το ΠΜΣ δεν επανιδρύθηκε

Στοιχεία εισερχομένων φοιτητών, κινητικότητας και πρακτικής άσκησης

Στους Πίνακες 3.9, 3.10 και 3.11, παρουσιάζονται συνολικά για τα τρία ΠΜΣ που λειτούργησαν τα στοιχεία που αφορούν τους εισερχόμενους φοιτητές όπως επίσης και την κινητικότητα και την πρακτική άσκηση.

Πίνακας 3.9: Στοιχεία Εισερχομένων Φοιτητών των ΠΜΣ

ΠΜΣ	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή (Δια Βίου Μάθηση και Ειδική Αγωγή)	30	30	30	60	52
Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση	59	58	61	0	56
Επιστήμες της Αγωγής και της ΔΒΜ: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία	62	80	92	0	52

Πίνακας 3.10: Στοιχεία Κινητικότητας

ΠΜΣ	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή (Δια Βίου Μάθηση και Ειδική Αγωγή)	Δεν υπάρχουν στοιχεία ΑΔΙΠ	Δεν υπάρχουν στοιχεία ΑΔΙΠ	Δεν υπάρχουν στοιχεία ΑΔΙΠ	1	0
Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση	0	0	0	0	0
Επιστήμες της Αγωγής και της ΔΒΜ: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία	0	0	0	0	0

Πίνακας 3.11: Στοιχεία Πρακτικής Άσκησης

ΠΜΣ	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή (Δια Βίου Μάθηση και Ειδική Αγωγή)	0	0	0	16	29
Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση	58	58	61	0	62

Επιστήμες της Αγωγής και της ΔΒΜ: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---

Δημοσιοποίηση πληροφοριών για τα ΠΜΣ

Κάθε ΠΜΣ φροντίζει για τη δημοσιοποίηση όλων των σχετικών πληροφοριών στην ιστοσελίδα του πανεπιστημίου καθώς και σε άλλες ιστοσελίδες:

1. [Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή](https://www.uom.gr/ekrmet)
<https://www.uom.gr/ekrmet>
2. [Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση](https://www.uom.gr/metekpe)
<https://www.uom.gr/metekpe>
3. [Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης](https://www.uom.gr/ell)
<https://www.uom.gr/ell>
4. [Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας \(ΔΔΠΜΣ\)](https://www.uom.gr/csd)
(ΔΔΠΜΣ σε συνεργασία με τα Τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας & Ιατρικής του ΑΠΘ) <https://www.uom.gr/csd>
5. Επιστήμες της Αγωγής: Εφαρμογές Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση και τη Διά Βίου Μάθηση (παλιός τίτλος Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Διά Βίου Μάθησης)
<https://www.uom.gr/ell>
6. [Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης](http://neuro.uom.gr/) <http://neuro.uom.gr/>

Πιο συγκεκριμένα τα ΠΜΣ δημοσιοποιούν τα εξής:

- ΦΕΚ ίδρυσης
- Κανονισμό ΠΜΣ
- Πρόγραμμα σπουδών

3. iii. Διδακτορικές-Μεταδιδακτορικές Σπουδές

Ο κανονισμός διδακτορικών σπουδών (ΦΕΚ 2567/27-06-2019) ορίζει τη δομή, την οργάνωση, τη λειτουργία και την αξιολόγηση του Προγράμματος Εκπόνησης Διδακτορικών Σπουδών. Στον Πίνακα 3.13 παρουσιάζονται στοιχεία της τελευταίας

5ετίας όσον αφορά τους διδακτορικούς φοιτητές και το ετήσιο πλήθος υπό εκπόνηση ΔΔ ανά μέλος ΔΕΠ.

Πίνακας 3.12: Στοιχεία για τις διδακτορικές σπουδές

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Διδακτορικές Διατριβές	58	64	70	69	81
Ετήσιο πλήθος υπό εκπόνηση Διδακτορικών Διατριβών ανά μέλος ΔΕΠ	5,05	4,86	3,33	3,45	
Εκπόνηση μεταδιδακτορικών ερευνών	1	0	2	1	4

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι οι ΥΔ παρουσιάζουν αξιόλογο ερευνητικό και επιστημονικό έργο καθώς για την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής πρέπει να πληρούν την εξής προϋπόθεση που αφορά τις δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις: μια (1) τουλάχιστον διεθνή δημοσίευση σε έγκριτο ακαδημαϊκό περιοδικό διεθνούς κυκλοφορίας, μια (1) ανακοίνωση σε διεθνές συνέδριο η οποία θα πιστοποιείται από το Πρόγραμμα, τον Τόμο των περιλήψεων ή από τα Πρακτικά του συνεδρίου και μια (1) τουλάχιστον δημοσίευση σε ελληνικό περιοδικό με κριτές ή σε ελληνικό συνέδριο, η οποία θα πιστοποιείται από το Πρόγραμμα και τα Πρακτικά του συνεδρίου.

Ο κανονισμός είναι δημοσιοποιημένος σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του ΤΕΚΠ. Όσον αφορά τις μεταδιδακτορικές σπουδές το ΤΕΚΠ ακολουθεί τον κανονισμό εκπόνησης μεταδιδακτορικής έρευνας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (<https://www.uom.gr/fek-kanonismoy-ekponhshs-metadidaktorikhs-ereynas>) που δημοσιεύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2018/2019.

4. Εκπαιδευτικό – Διδακτικό έργο

4.1. Αξιολόγηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 4.1 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ακαδημαϊκό έτος	ΜΟ Αριθμού ερωτηματολογίων από τις 2 ακαδημαϊκές περιόδους (εξάμηνα)	ΜΟ όλων των αξιολογήσεων (Διδάσκων) από τις 2 ακαδημαϊκές περιόδους (εξάμηνα)
2015-2016	1128	4,13
2016-2017	1106	4,22
2017-2018	1278	4,16
2018-2019	1223	4,14
2019-2020	733	4,39

Με βάση τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα αξίζει να σημειωθούν και σχολιαστούν τα ακόλουθα αναφορικά και συγκριτικά με το ακ. έτος 2019-2020:

Οι φοιτητές/-ριες συνεχίζουν να δηλώνουν πολύ ικανοποιημένοι/ες με τις διδάσκουσες και τους διδάσκοντες του Τμήματος, τους έδωσαν μάλιστα τη μεγαλύτερη βαθμολογία (Μ.Ο.=4,39) των τελευταίων 5 ετών. Πιο συγκεκριμένα, στην κατηγορία 'Διδάσκων', την υψηλότερη βαθμολογία συγκέντρωσε ο παράγων 'προετοιμασία των διδασκόντων' (ΜΟ=4,48), η συνέπειά τους (ΜΟ=4,51) ενώ η χαμηλότερη βαθμολογία δόθηκε στον παράγοντα 'επάρκεια του διδακτικού υλικού' (ΜΟ=3,94).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεγάλη διαφορά στον αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων μεταξύ χειμερινού (1190) και εαρινού (275) εξαμήνων. Η διαφορά αυτή οφείλεται στη μετάβαση από τη διά ζώσης στην εξ αποστάσεως σύγχρονη διδασκαλία, από τον Μάρτιο 2020, λόγω της πανδημίας Covid-19. Έτσι το περ. 35% των φοιτητών-τριών που συμπλήρωνε σε έντυπη μορφή το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης προ πανδημίας, έπεσε στο περ. 25% συμπλήρωσης σε ηλεκτρονική μορφή, μέσα στην πανδημία.

Αυτό που απασχολεί ιδιαίτερα την ΟΜΕΑ είναι το χαμηλό ποσοστό των φοιτητριών/-τών του Τμήματος, οι οποίες-οι παρακολουθούν τα μαθήματα, αλλά αυτό είναι ένα

γενικότερο πρόβλημα, εφόσον στα ελληνικά ΑΕΙ, και για την πλειονότητα των μαθημάτων η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική.

Αποτελέσματα Έρευνας Τελειοφοίτων 2020

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την έρευνα τελειοφοίτων του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, που αποφοίτησαν κατά το ημερολογιακό έτος 2020. Συμπληρώθηκαν και αξιολογήθηκαν 170 ερωτηματολόγια με τα εξής κυριότερα αποτελέσματα σε τέσσερις θεματικές ενότητες:

Θεματική Ενότητα Α: Τμήμα και Πρόγραμμα Σπουδών: Όπως φαίνεται και στον συγκεντρωτικό πίνακα 4.2, οι Τελειόφοιτοι δήλωσαν αρκετά ικανοποιημένοι από το Τμήμα και το Πρόγραμμα Σπουδών με συνολικό μέσο όρο 3,7. Την μεγαλύτερη ικανοποίηση δήλωσαν αναφορικά με το υψηλό επίπεδο διδασκαλίας στο Τμήμα με Μ.Ο.=4 και την μικρότερη αναφορικά με την εξυπηρέτηση από τη Γραμματεία του Τμήματος με Μ.Ο.=3,2.

Η *Θεματική Ενότητα Β* αφορούσε τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημιακού Ιδρύματος γενικά. Εδώ οι τελειόφοιτοι δήλωσαν πολύ ικανοποιημένοι με Μ.Ο.=4. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο υψηλότερος βαθμός ικανοποίησης για την περιβαλλοντική πολιτική του Ιδρύματος (Μ.Ο.=435), ενώ οι Τελειόφοιτοι σε υψηλό ποσοστό θα σύστηναν το ΠΑΜΑΚ για σπουδές στο δίκτυό τους (Μ.Ο.=4,22)

Θεματική Ενότητα Γ: Ικανοποιημένοι δήλωσαν οι Τελειόφοιτοι και ως προς τα εφόδια που έλαβαν από τις σπουδές για την μετά από αυτές πορεία σταδιοδρομίας τους (Μ.Ο. =3,73). Προβληματίζει ο χαμηλότερος βαθμός προθυμίας να υποστηρίξουν το Γραφείο Αποφοίτων του Τμήματος, ωστόσο αυτό μπορεί να ερμηνευτεί εν μέρει από το γεγονός ότι πρόκειται για νεοσύστατη δομή του Τμήματος, η οποία πρώτη φορά διενήργησε την παρούσα έρευνα.

Η *Θεματική Ενότητα Δ* έδινε τη δυνατότητα στους/στις συμμετέχοντες-ουσες για ανοιχτά σχόλια και προτάσεις. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι προτάσεις για βιωματικότερη διδασκαλία και προσέγγιση του κοινωνικού μοντέλου για την αναπηρία, αλλά και για τη σημαντικότητα του Κέντρου Συμβουλευτικής και Στήριξης

Φοιτητών του Ιδρύματος. Στον αντίποδα η πλειονότητα των σχολίων αφορούσε την μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση από τη γραμματεία του Τμήματος.

Πίνακας 4.2. Αποτελέσματα Έρευνας Τελειοφοίτων 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ 1=Διαφωνώ, 2=Μάλλον διαφωνώ, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Μάλλον συμφωνώ, 5=Συμφωνώ	Μ.Ο.
A. Τμήμα και Πρόγραμμα Σπουδών	
1. Το Πρόγραμμα Σπουδών και η φοίτηση στο Τμήμα με ικανοποίησαν πλήρως.	3,98
2. Η διδασκαλία στο Τμήμα ήταν υψηλού επιπέδου και προσανατολισμένη στους στόχους του Προγράμματος Σπουδών.	4,02
3. Η διδασκαλία στο Τμήμα συνδεόταν με την έρευνα.	3,42
4. Οι μέθοδοι διδασκαλίας και αξιολόγησης είναι αποτελεσματικές για την ενίσχυση των ακόλουθων ικανοτήτων/δεξιοτήτων:	3,68
α. Γραπτή επικοινωνία	3,71
β. Προφορική επικοινωνία	3,69
γ. Σχεδιασμός και οργάνωση	3,51
δ. Ανάλυση και επίλυση προβλημάτων	3,65
ε. Κριτική σκέψη	3,90
στ. Ομαδικό πνεύμα εργασίας	3,66
ζ. Δεξιότητες διαχείρισης χρόνου	3,47
η. Αναγνώριση ηθικών αξιών	3,81
θ. Πειθαρχία	3,80
ι. Ιδιότητα του ενεργού πολίτη	3,58
5. Το Τμήμα διέθετε πρόγραμμα παράλληλων δραστηριοτήτων που εμπλούτισαν την εμπειρία των σπουδών μου και με βοήθησαν να διαμορφώσω τα μελλοντικά μου σχέδια για περαιτέρω σπουδές ή/και εργασία.	3,56
6. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες από τη Γραμματεία του Τμήματος με ικανοποίησαν πλήρως.	3,20
7. Θα σύστηνα το Τμήμα μου για σπουδές σε μέλη της οικογένειάς μου και φίλους μου.	4,13
Αποτέλεσμα	3,71

B. Το Πανεπιστήμιο και οι Υπηρεσίες του	
8. Οι Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με ικανοποίησαν πλήρως.	3,87
α. Βιβλιοθήκη	4,28
β. Γραφείο Διασύνδεσης	3,74
γ. Γραφείο Πρακτικής Άσκησης	3,93
δ. Γραφείο Φυσικής Αγωγής	3,84
ε. Γραφείο Erasmus+	3,55
9. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις και η υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ήταν πλήρως επαρκείς.	3,69
10. Θα σύστηνα το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας για σπουδές σε μέλη της οικογένειάς μου και φίλους μου.	4,22
11. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας είναι εξωστρεφές και με τις δραστηριότητές του εμπλούτισε τη φοιτητική μου ζωή.	3,66
12. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας είναι ένα αναγνωρισμένο για την ποιότητά του Ίδρυμα.	4,16
13. Γνωρίζω ότι το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας είναι ένα Πράσινο Πανεπιστήμιο και κατά την καθημερινότητά μου στο Πανεπιστήμιο ακολούθησα τους κανόνες της ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης.	4,35
Αποτέλεσμα	3,99
Γ. Πορεία μετά το Πανεπιστήμιο	
15. Το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας μου έδωσε όλα τα απαραίτητα εφόδια για την πορεία που θέλω να ακολουθήσω στη συνέχεια.	3,73
16. Θέλω να συμμετέχω ενεργά στις δραστηριότητες του Γραφείου Αποφοίτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.	3,01
Αποτέλεσμα	3,37

Συμπερασματικά, ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα της Έρευνας Τελειοφοίτων ιδιαίτερα για το επίπεδο της Διδασκαλίας του Τμήματος, την καλή φήμη του Ιδρύματος και την πράσινη πολιτική του.

Θα πρέπει ωστόσο να μας απασχολήσει ο βαθμός δυσαρέσκειας από την εξυπηρέτηση της Γραμματείας του Τμήματος, η οποία μπορεί να ερμηνευτεί από τον

φόρτο εργασίας της αντίστοιχης υπηρεσίας και την υποστελέχωσή της, όπως έχει επισημανθεί σε προηγούμενη ενότητα.

4.2. Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος

Στο Τμήμα λειτούργησαν κατά το τρέχον έτος σήμερα τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, ένα με δωρεάν φοίτηση και δύο με δίδακτρα. Στη συνέχεια θα αναφέρουμε στοιχεία αξιολόγησης για το έργο κάθε ΠΜΣ χωριστά, με βάση τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης των σπουδαστριών και σπουδαστών τους που συγκεντρώνει η ΚΥΔ του Ιδρύματος, ανά ακ. έτος.

4.2.1 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή»

Τίτλος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	Ακαδημαϊκό έτος	Σύνολο Έγκυρων Απαντήσεων	ΜΟ Έγκυρων Απαντήσεων ανά ακαδημαϊκή περίοδο	ΜΟ Αξιολογήσεων έτους
ΜΔΕ στη Δια Βίου Μάθηση και Ειδική Αγωγή	2015-2016	190	95,0	4,30
	2016-2017	211	105,5	4,30
	2017-2018	217	108,5	4,26
	2018-2019	319	159,5	4,44
Δ.Μ.Σ. στις Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή	2019-2020	284	142,0	4,34

Το ΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ειδική Αγωγή» είναι το πρώτο ΠΜΣ που λειτούργησε στο Τμήμα, ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακ.

έτος 2005-06, έχει διετή διάρκεια, οι υποψήφιοι εισάγονται με εξετάσεις και η φοίτηση σε αυτό είναι δωρεάν. Στον πίνακα φαίνεται η διαφοροποίηση της ονομασίας του ΠΜΣ μετά την επανίδρυσή του σύμφωνα με το Νόμο 4485/2017.

Όπως φανερώνουν τα στοιχεία οι σπουδαστές-στριες δηλώνουν πολύ ικανοποιημένοι από τη φοίτησή τους στο ΠΜΣ με ελάχιστη διαφοροποίηση στον μέσο όρο της βαθμολογίας τους από έτος σε έτος, κατά την πενταετία 2015-2016 έως 2019-2020.

4.2.2 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην "Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση"

Τίτλος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	Ακαδημαϊκό έτος	Σύνολο Έγκυρων Απαντήσεων	ΜΟ Έγκυρων Απαντήσεων ανά ακαδημαϊκή περίοδο	ΜΟ Αξιολογήσεων έτους
ΜΔΕ στην Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση Δ.Μ.Σ. στις Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση	2015-2016	970	485,0	4,16
	2016-2017	148	74,0	4,06
	2017-2018	174	87,0	4,22
	2018-2019	-	-	-
	2019-2020	142*	142,0*	4,50*

Οι αριθμοί με * υποδεικνύουν στοιχεία έγκυρης αξιολόγησης για μία μόνο περίοδο του ακαδημαϊκού έτους.

Σύμφωνα με τον πίνακα πολύ ικανοποιημένοι δηλώνουν από τις σπουδές τους οι σπουδάστριες-ές στο ΠΜΣ στις «Επιστήμες της Αγωγής: Ειδική Αγωγή, Εκπαίδευση και Αποκατάσταση». Εμφανής είναι και η αλλαγή στον τίτλο του ΠΜΣ μετά την επανίδρυσή του, σύμφωνα με τον Νόμο 4485/2017. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2018-19, λειτούργησε μόνο το 2ο έτος του εν λόγω ΠΜΣ και όχι ο νέος κύκλος και η ΟΜΕΑ δεν κατάφερε να βρει τα συγκεντρωτικά στατιστικά αξιολόγησης του διδακτικού έργου από τους/τις φοιτητές/-ριες. Κατά το έτος αναφοράς 2019-2020 τα στοιχεία της αξιολόγησης αφορούν μεν μόνο τη μία περίοδο (εξάμηνο) του ακ. έτους, συγκεντρώνουν δε τον υψηλότερο ΜΟ της πενταετίας (4,50).

4.2.3 . Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης»

Τίτλος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	Ακαδημαϊκό έτος	Σύνολο Έγκυρων Απαντήσεων	ΜΟ Έγκυρων Απαντήσεων ανά ακαδημαϊκή περίοδο	ΜΟ Αξιολογήσεων έτους
ΜΔΕ στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης και της Δια Βίου Μάθησης	2015-2016	482	241,0	4,35
	2016-2017	436	218,0	4,41
ΔΜΣ στις Επιστήμες της Αγωγής και της Δια Βίου Μάθησης: Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία	2017-2018	547	273,5	4,36
	2018-2019	-	-	-
	2019-2020	426	213,0	4,53

Το παρόν ΠΜΣ διαμόρφωσε επίσης τον τίτλο του, κατά την επανίδρυσή του, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σπουδαστών του αναφορικά με την παιδαγωγική επάρκεια των συμμετεχόντων σε αυτό. Κατά το ακ. έτος 2018-19, λειτούργησε μόνο το 2ο έτος του εν λόγω ΠΜΣ και όχι ο νέος κύκλος. Η ΟΜΕΑ δεν κατάφερε να βρει τα συγκεντρωτικά στατιστικά αξιολόγησης του διδακτικού έργου από τους/τις φοιτητές/-ριες. Ο πολύ υψηλός ΜΟ αξιολογήσεων κατά την τελευταία 5αετία δηλώνει την ικανοποίηση των σπουδαστών-στριών από το Έργο του ΠΜΣ, με την υψηλότερη μάλιστα τιμή να σημειώνεται κατά το ακ. έτος αναφοράς 2019-2020 (4,53).

4.2.4. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις «Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας»

Το ΠΜΣ στις Επιστήμες των Διαταραχών της Επικοινωνίας βρίσκεται σε διαδικασία επανίδρυσης ως Διδρυματικό και Διατμηματικό ΠΜΣ και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν στοιχεία αξιολόγησης για το τρέχον έτος.

4.2.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης»

Το ΠΜΣ στη Νευροεπιστήμη της Εκπαίδευσης έχει διακόψει τη λειτουργία του και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν στοιχεία αξιολόγησης κατά το τρέχον έτος 2019-2020.

4.2.6. Γενικά Συμπεράσματα Αξιολόγησης των ΠΜΣ του Τμήματος

Συμπερασματικά, σε παρόμοιες και υψηλές τιμές (Μ.Ο. άνω του 4) κυμαίνεται η αξιολόγηση των σπουδαστριών και σπουδαστών σε όλα τα ΠΜΣ που προσφέρει το Τμήμα, κατά το τρέχον έτος. Αυτό οφείλεται πιθανά στο γεγονός ότι οι διδάσκοντες και διδάσκουσες είναι κοινοί σε όλα τα ΠΜΣ, δλδ μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος και οι συνεργάτες τους.

5. Ερευνητικό - Επιστημονικό έργο

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος καθορίζεται από τον ευρύτερο στόχο για παρακολούθηση και συμμετοχή στις εξελίξεις των επιστημονικών αντικειμένων του Τμήματος και ανάπτυξη ερευνητικών δράσεων εξειδικευμένων στους τομείς του. Σύμφωνα με τον Πίνακα 5.1 με τους σχετικούς δείκτες από την ΕΘΑΑΕ και την εξέλιξή τους, φαίνεται πως υπήρξε σημαντική αύξηση στο ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων που έλαβε το Τμήμα, μέσω ΕΣΠΑ, κατά το έτος 2019-2020, με τις χρηματοδοτήσεις των έργων του Τμήματος να αγγίζουν το 42,27%. Επιπλέον, αύξηση υπήρξε και αναφορικά με το ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων του Τμήματος από διεθνείς φορείς, ωστόσο το ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων από την Ε.Ε. παρουσίασε μείωση κατά το έτος 2019-2020, πέφτοντας από το 20,74% στο 14,52%. Συμπερασματικά, φαίνεται πως το Τμήμα εξακολουθεί να έχει μία καλή και αρκετά ανοδική πορεία αναφορικά με τα ποσοστά χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση έργων, τόσο μέσω ΕΣΠΑ, όσο και από διεθνείς φορείς.

Πίνακας 5.1. Δείκτες χρηματοδοτήσεων του Τμήματος κατά την τελευταία τριετία

		2017-18	2018-19	2019-20
Δ3.24 Δ3.24-21	Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από ΕΣΠΑ	34,29 %	0,00 %	42,27 %
Δ3.25 Δ3.25-21	Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από ΕΕ	1,51 %	20,74 %	14,52 %
Δ3.26 Δ3.26-21	Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από διεθνείς φορείς	0,00 %	9,66 %	12,02 %

Σημείωση: Με κόκκινα αναγράφονται οι αντίστοιχοι δείκτες που τις προηγούμενες χρονιές είχαν διαφορετική κωδικοποίηση

Σχετικά με τη συμμετοχή και υλοποίηση έργων από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, φαίνεται στον πίνακα 5.2 ότι κατά την ζητούμενη ακαδημαϊκή χρονιά (2019-2020) το Τμήμα παρουσιάζει σημαντική αύξηση στην συμμετοχή και υλοποίηση ευρωπαϊκών ανταγωνιστικών έργων (36,36%) και έργων μέσω ΕΣΠΑ (18,18%), ενώ μικρότερη άνοδο έχει το ετήσιο ποσοστό έργων από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς (3,03%). Όσον αφορά όμως το ετήσιο ποσοστό έργων από εθνικές εταιρείες και

οργανισμούς που συμμετείχε το Τμήμα, υπάρχει αξιοσημείωτη μείωση κατά το έτος 2019-2020, σε σχέση με το έτος 2018-2019, καθώς από το 70,45% το ποσοστό μειώθηκε στο 6,06%. Τέλος, όπως δείχνει ο πίνακας 5.2, το Τμήμα ενισχύει την ενεργή συμμετοχή του στην υλοποίηση έργων, καθώς φαίνεται πως τα ενεργά έργα μικρού και μεσαίου προϋπολογισμού έχουν μια ανοδική τάση κατά το έτος 2019-2020, σε σχέση με το έτος 2018-2019. Ωστόσο τα ενεργά έργα υψηλού προϋπολογισμού δεν έχουν την ίδια ανοδική πορεία, καθώς την ζητούμενη ακαδημαϊκή χρονιά υπάρχει σημαντική μείωση στο ποσοστό συγκριτικά και με τις δύο προηγούμενες ακαδημαϊκές χρονιές (2017-2018 & 2018-2019).

Πίνακας 5.2. Συμμετοχή και υλοποίηση έργων κατά την τελευταία τριετία

		2017-18	2018-19	2019-20
Δ3.47 Δ3.47-211	Ετήσιο ποσοστό έργων με συντονιστή μέλος του Τμήματος	12,00 %	2,27 %	9,09 %
Δ3.48 Δ3.48-211	Ετήσιο ποσοστό ευρωπαϊκών έργων (ανταγωνιστικών)	16,00 %	15,91 %	36,36 %
Δ3.49 Δ3.49-211	Ετήσιο ποσοστό έργων ΕΣΠΑ	4,00 %	11,36 %	18,18 %
Δ3.50 Δ3.50-211	Ετήσιο ποσοστό έργων από διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς	0,00 %	2,27 %	3,03 %
Δ3.51 Δ3.51-211	Ετήσιο ποσοστό έργων από εθνικές εταιρείες και οργανισμούς	80,00 %	70,45 %	6,06 %
Δ3.52 Δ3.52-211	Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων μικρού προϋπολογισμού	56,00 %	31,82 %	39,39 %
Δ3.53 Δ3.53-211	Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων μεσαίου προϋπολογισμού	52,00 %	31,82 %	48,48 %
Δ3.54 Δ3.54-211	Ετήσιο ποσοστό ενεργών έργων υψηλού προϋπολογισμού	36,00 %	36,36 %	12,12 %

Σημείωση: Με κόκκινα αναγράφονται οι αντίστοιχοι δείκτες που τις προηγούμενες χρονιές είχαν διαφορετική κωδικοποίηση

Τέλος, ως προς το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, φαίνεται πως κατά το έτος 2019-2020 (βλ Πίνακα 5.3), το δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και μάλιστα εξακολουθεί να υπάρχει αυξητική πορεία στο ποσοστό των διεθνών βραβείων και διακρίσεων, συγκριτικά με

τα προηγούμενα έτη. Βέβαια, αξίζει να επισημανθεί η εμφάνιση μίας σχετικής μείωσης του δημοσιευμένου έργου, σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, γεγονός όμως που οφείλεται, κατά κύριο λόγο στη συνταξιοδότηση (και μη αναπλήρωση της θέσης) δύο μελών ΔΕΠ. Επίσης, η μείωση αυτή είναι πιθανό να σχετίζεται με τις επιπτώσεις και τους περιορισμούς της πανδημίας COVID-19 κατά την ζητούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Πίνακας 5.3. Δημοσιευμένο έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος

		2017-18	2018-19	2019-20
Δ3.36	Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	32,57	33,05	29,72
Δ3.37	Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	2,71	1,85	1,56
Δ3.39	Μέσο συνολικό πλήθος ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	43,48	38,70	32,61
Δ3.40	Μέσο συνολικό πλήθος ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	3,43	5,50	10,83
Δ3.41	Μέσο συνολικό πλήθος μονογραφιών ανά μέλος ΔΕΠ	1,67	1,75	1,67
Δ3.42	Μέσο συνολικό πλήθος βιβλίων ανά μέλος ΔΕΠ	2,29	3,35	1,11
Δ3.43	Μέσο συνολικό πλήθος κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους ανά μέλος ΔΕΠ	5,86	5,80	5,56
Δ3.44	Μέσο συνολικό πλήθος συνεδρίων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ	2,67	0,75	0,28
Δ3.45	Μέσο συνολικό πλήθος αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ	510,62	534,75	298,00
Δ3.46	Μέσο συνολικό πλήθος διεθνών βραβείων και διακρίσεων ανά μέλος ΔΕΠ	0,52	1,30	2,11

Δράσεις ενίσχυσης έρευνας / χρηματοδότησης

Το Τμήμα επωφελείται από τις δράσεις ενίσχυσης έρευνας και χρηματοδότησης από την Επιτροπή Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ. Πιο αναλυτικά, παρέχεται χρηματοδότηση για την οργάνωση ή και την συνδιοργάνωση Συνεδρίων, Ημερίδων και Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, με στόχο την προώθηση της έρευνας και της διάχυσης των

αποτελεσμάτων αυτής, προκειμένου να προωθηθεί και να ενισχυθεί το ερευνητικό προφίλ του Πανεπιστημίου τόσο στην ελληνική όσο και στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Η οργάνωση ή συνδιοργάνωση Συνεδρίων, Ημερίδων ή της Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων πραγματοποιείται από την Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή και η οικονομική διαχείριση γίνεται από το ΕΠΙ ή την Εταιρία Αξιοποίησης και Διαχείρισης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Επιτροπής Ερευνών ([εδώ](#))

Επιπλέον, το Τμήμα επωφελείται και από τον θεσμό των Ερευνητικών Επιχορηγήσεων, που έχει δημιουργήσει ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Επιτροπή Ερευνών) του Πανεπιστημίου με σκοπό την προώθηση της Βασικής Έρευνας σε όλα τα ερευνητικά πεδία, τα οποία άπτονται των τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Αναλυτικότερα, ο Θεσμός των Ερευνητικών Επιχορηγήσεων παρέχει υποστήριξη στην υλοποίηση ερευνητικής δραστηριότητας και μικρών προτάσεων με στόχο την αύξηση της ερευνητικής συνεισφοράς των μελών Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας μετρούμενη με κοινώς αποδεκτούς δείκτες σε κάθε ερευνητικό πεδίο (π.χ. δημοσιευμένα άρθρα σε έγκυρα περιοδικά, εξασφάλιση εξωτερικής χρηματοδότησης για ερευνητικές δραστηριότητες κ.τ.λ.). Όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Μακεδονίας πλήρους απασχόλησης δικαιούνται να υποβάλουν αιτήσεις στη Γραμματεία του Ε.Λ.Κ.Ε. ως Επιστημονικά Υπεύθυνοι των υπό αξιολόγηση ερευνητικών τους προτάσεων. Το κάθε μέλος Δ.Ε.Π. έχει δικαίωμα υποβολής μίας (1) μόνο ερευνητικής πρότασης σε κάθε κύκλο Προγράμματος Ερευνητικών Επιχορηγήσεων Βασικής Έρευνας που προκηρύσσεται. Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η ενδυνάμωση του ερευνητικού προφίλ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και η ενίσχυση των ερευνητικών δεξιοτήτων των ωφελούμενων.

6. Δημοσιότητα - Διάχυση

Το κύριο μέσο δημοσιότητας και διάχυσης πληροφοριών για το Τμήμα είναι η ιστοσελίδα (<https://www.uom.gr/esp>), στην οποία περιλαμβάνονται πληροφορίες για τους αποφοίτους του Τμήματος και ανάδρασης από αυτούς για την επιτυχή ακαδημαϊκή και επαγγελματική τους συνέχεια, απεικόνιση των δομών, εργαστηρίων

κ.λπ. του Τμήματος, αναφορά των επιστημονικών και κοινωνικών δράσεων του Τμήματος, των δράσεων εξωστρέφειας και συνεργασίας, των διακρίσεων, των ανοιχτών μαθημάτων, δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ κ.ά.

Επιπλέον, το Τμήμα δημοσιοποιεί τα σχετικά με τη λειτουργία του και με διαδραστικά διαδικτυακά μέσα πληροφόρησης (facebook, youtube κ.λπ.). Ειδικότερα τα ερευνητικά αποτελέσματα του Τμήματος διαχέονται μέσα από το Διαδίκτυο, με αποτέλεσμα να είναι προσβάσιμα από κάθε ενδιαφερόμενο. Πιο συγκεκριμένα, η βιβλιοθήκη αρχειοθετεί κάθε διπλωματική εργασία καθώς και κάθε διδακτορική διατριβή που έχει ολοκληρωθεί. Επίσης, η Επιτροπή Ερευνών παρουσιάζει στον ηλεκτρονικό και έντυπο Οδηγό Ερευνητικών Δραστηριοτήτων του Τμήματος τα ερευνητικά έργα στα οποία συμμετέχουν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Στις προσωπικές ιστοσελίδες των μελών ΔΕΠ υπάρχουν ανακοινώσεις σχετικές με τα αποτελέσματα των ερευνών. Κυρίως όμως, τα ερευνητικά αποτελέσματα διαχέονται μέσα από τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά διεθνούς εμβέλειας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ερευνητικά αποτελέσματα που συνοδεύονται από διεθνείς διακρίσεις αναφέρονται και στον ιστότοπο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Το Τμήμα συμμετέχει σε ενημερωτικές ημερίδες, εντός και εκτός Πανεπιστημίου, στις οποίες παρουσιάζεται το Τμήμα και η λειτουργία του από μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ. Τα ερευνητικά αποτελέσματα διαχέονται στον τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον μέσα από ανακοινώσεις και άρθρα στον Τύπο (π.χ. κλαδικά περιοδικά). Σημαντικός παράγοντας για τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων αποτελεί η παρουσία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε ημερίδες και παρουσιάσεις σχετικά με διάφορα θέματα (π.χ. επαγγελματικός προσανατολισμός). Γενικά, τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος συμμετέχουν σε πλήθος επιστημονικών εκδηλώσεων, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Με την παρουσία τους στις εκδηλώσεις αυτές, είναι σε θέση να προβάλλουν τα ερευνητικά αποτελέσματα και τη συμβολή τους στην κοινωνία.

Η Επιτροπή ιστοσελίδας του Τμήματος επικαιροποιεί και τεκμηριώνει περιοδικά την αναρτημένη πληροφόρηση, με τη συνεργασία όλων των μελών του Τμήματος.

- Συνέδρια και Ημερίδες του Τμήματος: <https://www.uom.gr/esp/synedria-kai-hmerides-toy-tmhmatos>.

- Χρηματοδοτούμενα έργα: <https://www.uom.gr/esp/xrmatodotoymena-erga>

Επίσης, το Τμήμα έχει παρουσία σε ακαδημαϊκές πλατφόρμες όπως:

- Academia: https://uom-gr.academia.edu/Departments/EDUCATION_AND_SOCIAL_POLICY/Documents
- Researchgate: https://www.researchgate.net/institution/University_of_Macedonia/department/Department_of_Educational_and_Social_Policy
- Global scholarship: <https://www.global-scholarship.com/university-of-macedoniadepartment-of-educational-and-social-policy-offers-a-position-of-full/>

Επίσης, η προβολή των δράσεων του τμήματος πραγματοποιείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως για παράδειγμα στο facebook

- του Πανεπιστημίου Μακεδονίας @universityofmacedonia
- των ΠΜΣ του τμήματος, ενδεικτικά @metekpe και @leadekp

Ωστόσο δεν έχει διαμορφωθεί ακόμη κεντρική πολιτική δημοσιότητας των δραστηριοτήτων και επιτευγμάτων του Τμήματος, που προϋποθέτει τη σύσταση ενός συντονιστικού κέντρου και την ίδρυση ενός μέσου προβολής (π.χ. Newsletter κατά τα πρότυπα άλλων τμημάτων).

7. Άλλες υπηρεσίες και Υποδομές του Τμήματος και του Ιδρύματος (που αξιοποιούνται από την Ακαδημαϊκή Μονάδα)

Υποδομές

Ως προς τις υποδομές (βλ Πίνακα 7.1), το Τμήμα διαθέτει 2 αίθουσες διδασκαλίας αποκλειστικής του χρήσης με συνολική δυναμικότητα 80 θέσεων. Οι αίθουσες διδασκαλίας κοινής χρήσης με άλλα Τμήματα ανέρχονται σε 2. Το Τμήμα διαθέτει 1 αίθουσα εργαστηρίων αποκλειστικής του χρήσης για οργάνωση εργαστηριακών ασκήσεων με συνολική δυναμικότητα μόνο 15 θέσεων, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματική υποστήριξη των εργαστηριακών μαθημάτων τόσο του

Προπτυχιακού Προγράμματος όσο και των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του Τμήματος. Δεν διαθέτει αίθουσες εργαστηρίων κοινής χρήσης με άλλα Τμήματα, αλλά έχει τη δυνατότητα αξιοποίησης των 2 εργαστηρίων του Κέντρου Υπολογιστών και Δικτύων. Οι λοιπές εγκαταστάσεις, πλην των αιθουσών διδασκαλίας/εργαστηρίων για άλλες δραστηριότητες (π.χ. διοίκηση, τεχνική υποστήριξη, αίθουσες συνεδριάσεων, γραφεία διδασκόντων, όχι διάδρομοι κτλ.) ανέρχονται σε 22. Δεν διαθέτει δικές του περιφερειακές βιβλιοθήκες και δεν κάνει κοινή χρήση βιβλιοθηκών και αναγνωστηρίων άλλο Τμήμα. Υπάρχει όμως πρόσβαση στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΠΑΜΑΚ, συνολικής δυναμικότητας 100 θέσεων.

Πίνακας 12. Υποδομές και Υπηρεσίες

	2019/2020	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016
Αίθουσες διδασκαλίας με αποκλειστική χρήση	2	2	2	2	2
Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών διδασκαλίας	80	80	80	80	45
Αίθουσες διδασκαλίας με κοινή χρήση	2	2	2	2	0
Αίθουσες εργαστηρίων με αποκλειστική χρήση	1	1	1	1	1
Δυναμικότητα θέσεων αιθουσών εργαστηρίων	15	15	15	15	15
Αίθουσες εργαστηρίων με κοινή χρήση	0	0	0	0	0
Λοιπές εγκαταστάσεις	22	22	22	0	0

Ψηφιακές Υπηρεσίες

Ως προς τις Ψηφιακές Υπηρεσίες, το Τμήμα προσφέρει: α) πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας, β) απομακρυσμένη εγγραφής για τις/τους νεοεισελθείσες/έντες φοιτήτριες/ητές, γ) ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων και συγγραμμάτων, δ) ηλεκτρονική καταχώρηση βαθμολογίας, ε) ηλεκτρονική παραγγελία πιστοποιητικών, στ) δεν διαθέτει αποκλειστική απομακρυσμένη πρόσβαση σε βιβλιοθήκες και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων αλλά αξιοποιεί τις αντίστοιχες υπηρεσίες που παρέχει η Κεντρική Βιβλιοθήκη, ζ) αναρτημένες οδηγίες

για όλες τις λειτουργίες του Τμήματος, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των φοιτητριών/ών στον ιστότοπο του Τμήματος, καθώς και η) γραφείο συμβουλευτικής φοιτητών για θέματα σπουδών (mentoring, tutoring κτλ.).

Έχοντας στη διάθεσή του τις παραπάνω υποδομές το Τμήμα καταφέρνει να παράσχει αποτελεσματικά το έργο του στις φοιτήτριες και τους φοιτητές του όλων των επιπέδων και αυτό χάρη στις ακούραστες προσπάθειες σύσσωμου του ανθρώπινου δυναμικού του. Ωστόσο, σε επίπεδο υποδομών συνεχίζουν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις:

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα υποδομών αφορά την ανεπάρκεια των διαθέσιμων **γραφείων διδασκόντων**, με αποτέλεσμα την αναγκαστική συστέγαση περισσότερων συναδέλφων σε περιορισμένους χώρους, δυσκολεύοντας ιδίως τη φοιτητική συνεργασία κατά τις ώρες γραφείου.. Επιπλέον, οι **αίθουσες διδασκαλίας** που μπορεί να χρησιμοποιεί το Τμήμα τόσο αποκλειστικά όσο και από κοινού με άλλα Τμήματα είναι πολύ περιορισμένες σε αριθμό και δυναμικότητα θέσεων, επιβαρύνοντας την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας, την κατανομή των αιθουσών, την ομαλή ροή του προγράμματος διδασκαλίας και συχνά, λόγω συνωστισμού, ακόμη και την υγεία διδασκόντων και διδασκομένων. Τόσο για τα γραφεία διδασκόντων όσο και για τις αίθουσες διδασκαλίας σημειώνεται ότι ο υποστηρικτικός εξοπλισμός (υπολογιστές, υπολογιστικά προγράμματα, εκτυπωτές, κλιματισμός, φωτισμός, θέρμανση) είναι επαρκής και συντηρημένος.

Στο Τμήμα λειτουργεί εργαστήριο Η/Υ, του οποίου η δυναμικότητα (15 θέσεων) και η αντίστοιχη υλικοτεχνική υποδομή του οποίου κρίνεται ανεπαρκής στο να καλύψει τις ανάγκες των φοιτητών και του Τμήματος.

Τέλος, ο χώρος της Γραμματείας του ΤΕΚΠ αλλά και των Γραμματειών των ΠΜΣ κρίνονται μη επαρκείς αναφορικά με την κάλυψη των αναγκών τόσο των φοιτητών/ριών όσο και των εργαζομένων.

Υπηρεσίες Υποστήριξης φοιτητριών-ών

Στις/ους φοιτήτριες/ές του Τμήματος παρέχονται οι ακόλουθες Υπηρεσίες Υποστήριξης, είτε ως αποκλειστική παροχή του Τμήματος είτε ιδρυματικά:

- Υποδοχή και ενημέρωση πρωτοετών φοιτητών από το Τμήμα**

- **Ενημέρωση πρωτοετών φοιτητών από το Ίδρυμα**
<https://www.uom.gr/assets/site/content/foititika/Odigies-Prwtoetwn-2020-21-new.pdf>
- **Σύμβουλοι Σπουδών Προπτυχιακού Προγράμματος ανά Κατεύθυνση Σπουδών:** Οι Σύμβουλοι Σπουδών δέχονται αιτήματα φοιτητριών/ών για συμβουλευτικές συναντήσεις- συζητήσεις σχετικά με προβλήματα που ανακύπτουν κατά την μαθησιακή τους δραστηριότητα
- **Κέντρο Συμβουλευτικής και Στήριξης Φοιτητών**
<https://www.uom.gr/student-support> (Ιδρυματικό). Να σημειωθεί εδώ ότι το ΚΣΣΦ τελεί υπό στελέχωση και εποπτεία του Τμήματος ΕΚΠ.
- **Γραφείο Διασύνδεσης** <https://www.uom.gr/esp/grafeio-diasyndeshs> (Ιδρυματικό)
- **Διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων / μαθημάτων από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου** <https://www.lib.uom.gr/index.php/el/> (Ιδρυματικά)
- **Ενημέρωση από τον Ακαδημαϊκά Υπεύθυνο του Προγράμματος Erasmus+** για υποτροφίες κινητικότητας για Σπουδές ή Πρακτική Άσκηση.
<https://www.uom.gr/erasmus-office>
- **Μονάδα Προσβασιμότητας** <https://www.uom.gr/accessibility> (Ιδρυματικό)
- **Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας** <https://www.uom.gr/student-care> (Ιδρυματικό)
- **Γραφείο Αποφοίτων του Τμήματος** <https://www.uom.gr/esp/grafeio-apofoiton>
- **Γραφείο Φυσικής Αγωγής** <https://www.uom.gr/gym-office>
- **Κεντρική Βιβλιοθήκη**, η οποία καλύπτει όλες τις ανάγκες σε βιβλία και περιοδικά που αφορούν το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος

Επιπλέον υποστήριξη παρέχεται στις/στους φοιτήτριες-τές του Τμήματος και σε θέματα Έρευνας, μέσα από: μαθήματα Μεθοδολογίας Έρευνας και Στατιστικής, Σεμινάρια διερεύνησης βιβλιογραφικών πηγών/διεξαγωγής και συγγραφής εμπειρικής έρευνας καθώς και μέσα από την Εποπτεία Πτυχιακής Εργασίας.

Συμπερασματικά, το Τμήμα παρέχει σημαντικές και αποτελεσματικές συνοδευτικές υπηρεσίες τόσο αποκλειστικά ως Τμήμα όσο και αξιοποιώντας τις

υπηρεσίες του Ιδρύματος. Όλες οι ως άνω υπηρεσίες συνοδεύουν και υποστηρίζουν τις σπουδές των φοιτητριών και φοιτητών του Τμήματος αλλά και τη συνολική προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη.

8. Σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή άλλους φορείς

Το ΤΕΚΠ διατηρεί σταθερή συνεργασία με διάφορους κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή άλλους φορείς σε επίπεδο, τοπικό, εθνικό και διεθνές. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι σχέσεις που έχει αναπτύξει το Τμήμα με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή άλλους εξωτερικούς φορείς, εντός και εκτός Ελλάδας, μέσα από μνημόνια συνεργασίας, επίσημες συναντήσεις, θεσμοθετημένες σχέσεις με φορείς κ.ά. Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος συνεργάζονται με άλλους φορείς του εσωτερικού για τη διεξαγωγή ερευνών και τη δημοσίευση επιστημονικών άρθρων, για τη συγγραφή ερευνητικών προτάσεων, για τη συν-διοργάνωση συνεδρίων και διαλέξεων, καθώς και για τη συν-επίβλεψη φοιτητών και τη διδασκαλία μαθημάτων.

Όσον αφορά άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα, το Τμήμα μας έχει πρωτίστως στενή σχέση με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Για παράδειγμα, μέλη του Τμήματός μας συνεργάζονται με το Τμήμα Ψυχολογίας και το Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Το Τμήμα επίσης συνεργάζεται με διάφορα πανεπιστήμια της χώρας για την υποβολή και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων. Συνεργασία υπάρχει επίσης με την Ελληνική Ψυχολογική Εταιρεία, την Ελληνική Παιδαγωγική Εταιρεία, την Ελληνική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, την Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία, τη Διεθνή Εταιρεία για την Ελληνική Φιλοσοφία, το Ολυμπιακό Κέντρο για τη Φιλοσοφία και την Παιδεία, το Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό (ΑΠΘ) και τη Φροϋδική Εταιρεία Ψυχανάλυσης Βορείου Ελλάδας.

Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του Τμήματος διατηρούν σημαντικές σχέσεις με ιδρύματα του εξωτερικού. Για παράδειγμα, η συνεργασία με το Catholik University of Leuven (KULeuven), η συνεργασία με το University of Wisconsin at Madison – Waisman Center (για διεξαγωγή έρευνας) και συνεργασία με το Adelphi University, NewYork (former Long Island University). Ερευνητικές συνεργασίες διατηρούνται και με το Τμήμα Νευροψυχολογίας του University of Zurich (Ελβετία), με το Τμήμα Ψυχολογίας του University of Castilla-La-Mancha (Ισπανία) και το Τμήμα Νευροεπιστημών, University of Padova (Ιταλία), με το ESCE International Business School (Γαλλία) (π.χ. στην ψηφιακή πλατφόρμα Praditus.com και Talentire.com), με το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Leiden (Ολλανδία), με το University of Cyprus και το Frederick University of Cyprus. Τέλος διατηρούνται συνεργασίες με το Council of Europe, European Center for Modern Languages (ECML), το University of Manchester (Μεγάλη Βρετανία), το Unesco Institute for Lifelong Learning (Γερμανία), το Τμήμα Εκπαίδευσης του University of Hamburg (Γερμανία), και το Τμήμα Εκπαίδευσης του University of Stockholm (Σουηδία), University of Bucharest και τον οργανισμό Autism Europe.

Επίσης, έχουν υπογραφεί **μνημόνια συνεργασίας** μεταξύ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και των ακόλουθων φορέων:

1. ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
2. ΣΩΜΑ ΦΙΛΩΝ ΑμεΑ «ΣΦΑ-ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ)
3. ΦΙΛΙΚΑ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΜΚΕ “SENSORY FRIENDLY ENTERTAINMENT”
4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ «ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΛΕΟΥΣΑ»

Τα μνημόνια συνεργασίας είναι αναρτημένα στην κεντρική ιστοσελίδα του ΤΕΚΠ στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://www.uom.gr/esp/mnhmonia-synergasias>

5. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
<http://ppl.pplpamak.eu/ppl/index.php/2014-12-28-21-10-15/2014-12-28-19-50-24>

Επιπλέον, το Τμήμα εποπτεύει και συντονίζει **εκπαιδευτικά και πολιτιστικά προγράμματα** που απευθύνονται στην κοινότητα:

- **Ακαδημία Ρομποτικής** <https://robotics.uom.gr/>: αποτελεί την Πρώτη Ακαδημία Ρομποτικής Πανεπιστημιακού Ιδρύματος. Όραμά της, να μεταφέρει τα αποτελέσματα της διεθνούς έρευνας και των σύγχρονων προγραμμάτων Ρομποτικής στην κοινωνία, μέσα από την υλοποίηση των αποτελεσμάτων της διεθνούς ερευνητικής κοινότητας.
- **Φεστιβάλ «Η αντανάκλαση της αναπηρίας στην τέχνη»** Reflection of Disability in Art Festival (RoDi) <http://rodi.uom.gr/>: Σκοπός του Φεστιβάλ είναι η ανάδειξη της τέχνης μέσα από την οπτική της αναπηρίας. Η ιδέα ξεκινά από το αναφαίρετο δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να εκφράζονται μέσω της τέχνης είτε ερασιτεχνικά είτε επαγγελματικά. Το φεστιβάλ καλείται να αντανάκλα τις ικανότητες των ατόμων με αναπηρία και τις ευκαιρίες, που κάθε κοινωνία οφείλει να παρέχει σε κάθε άτομο, συμβάλλοντας στην πολιτισμική ταυτότητα του ατόμου και της κοινωνίας.
- **Μουσικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά και νέους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία (ΜΟΥΣΕΣ)** @musesvolunteer: Πρόκειται για μια εθελοντική ομάδα που οργανώνει δράσεις για παιδιά και νέους με αναπηρία μέσω της μουσικής και γενικότερα της τέχνης. Απώτερος σκοπός είναι η κοινωνική συμπερίληψη των παιδιών και νέων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

Κατά το 2019-20, λόγω της πανδημίας, υλοποιήθηκαν περιορισμένες δράσεις και επισκέψεις σε συνεργασία με άλλους φορείς. Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν είναι οι εξής:

- Οργανώθηκε και υλοποιήθηκε το 2^ο Φεστιβάλ «Η αντανάκλαση της αναπηρίας στην τέχνη» μετά από πρόταση του ΤΕΚΠ με την υποστήριξη του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και καθιερώθηκε ως θεσμός από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Πρόσκληση φορέων στο πλαίσιο του μαθήματος "Εισαγωγή στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση" των ΚΔΑΠ ΜΕΑ ΣΥΚΕΩΝ ΝΕΑΠΟΛΗΣ, Σύλλογο DOWN, ΚΔΗΦ ΣΥΖΩΗ, Σωματείο Φίλων ΑμεΑ «Δράση για το κάτι άλλο».

- Ομιλία στη σχολική κοινότητα του 1ου ΕΕΕΕΚ Πυλαίας με τίτλο «Ο ρόλος των συναισθηματικών αναγκών στη σχολική κοινότητα», 9 Δεκεμβρίου 2019, Θεσσαλονίκη.
- Δίωρο εργαστήριο με τίτλο «Vocational orientation & Searching for Job», στο πλαίσιο της υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ERASMUS+ / YOUTHS EXCHANGE: FACilitating youths' with and without disabilities, Employment and work MOBility, 12 Δεκεμβρίου 2019, Θεσσαλονίκη.

9. Σχεδιασμός Βελτίωσης

Κατά το ακαδ. έτος 2019-2020 το ΤΕΚΠ, παρά τις δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, κατόρθωσε να λειτουργήσει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό και να επιτύχει τους στόχους του.

Το ΤΕΚΠ δεν έχει λάβει πιστοποίηση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019/2020. Η ΟΜΕΑ σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ, τη Γραμματεία και τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ προετοίμασε και υπέβαλε την πρόταση πιστοποίησης στις προβλεπόμενες ημερομηνίας. Όσον αφορά τις προτάσεις της ΜΟΔΙΠ, αυτές είχαν ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία συγγραφής της πρότασης πιστοποίησης σε μεγάλο ποσοστό.

Σύμφωνα με τη στοχοθεσία του τμήματος, όπως διατυπώνεται στην πρόταση πιστοποίησης, στον πίνακα 13 (επισυνάπτεται) παρουσιάζεται η εξέλιξη των δεικτών κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2017/2018, 2018/2019 και 2019/2020. Όσον αφορά την Ακαδημαϊκή Ανάπτυξη και την Ποιότητα των Σπουδών υπάρχει μια μείωση του ποσοστού των υποχρεωτικών μαθημάτων και του ποσοστού των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής, ενώ υπάρχει σημαντική αύξηση των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων. Έχει μειωθεί το ποσοστό φοιτητών κανονικής διάρκειας σπουδών (Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη) από 79,25% κατά το 2018/2019 σε 72,49% κατά το 2019/2020) και επιπλέον μειώθηκε ο μέσος βαθμού πτυχίου του ΠΠΣ (από 7,97 κατά το 2018/2019 σε 7,75 κατά το 2019/2020). Το μεγαλύτερο ποσοστό των μαθημάτων εξακολουθεί κατά το 2019/2020 να είναι επιστημονικής περιοχής και παράλληλα αυξήθηκε και το ποσοστό

εργαστηριακών μαθημάτων (από 0,00% κατά το 2018/2019 σε 13,89% κατά το 2019/2020). Αξιοσημείωτη μείωση παρατηρήθηκε στο ποσοστό των φοιτητών/τριων που συμμετείχαν στην πρακτική άσκηση κατά το 2019/2020, γεγονός που πιθανόν να αιτιολογείται από τις μη ευνοϊκές συνθήκες που επικρατούσαν στην χώρα μας εξαιτίας της πανδημίας. Στο πλαίσιο της κινητικότητας παρατηρείται αύξηση των εισερχομένων φοιτητών και μείωση των εξερχομένων φοιτητών, που πιθανώς σχετίζεται με τη χαμηλή χρηματοδότηση. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι αυξήθηκε το ποσοστό των εκπαιδευτικών αδειών των μελών ΔΕΠ.

Διακυμάνσεις υπήρξαν στους δείκτες που αφορούν την παραγωγή και αναγνώριση του ερευνητικού έργου. Υπάρχει μείωση στο πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ, καθώς και μείωση στο συνολικό πλήθος βιβλίων ανά μέλος ΔΕΠ και στο συνολικό πλήθος αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ. Αντιθέτως, υπάρχει σημαντική αύξηση όσον αφορά το ετήσιο ποσοστό Ευρωπαϊκών έργων (ανταγωνιστικών) από 15,91% κατά το 2018/2019 σε 36,36% κατά το 2019/2020 και αύξηση του ποσοστού έργων σε ΕΣΠΑ (από 11,36% κατά το 2018/2019 σε 18,18% κατά το 2019/2020). Παρατηρείται επιπλέον αύξηση στα προγράμματα με συντονιστές μέλη του ΤΕΚΠ. Η κτηριακή και υλικοτεχνική υποδομή του ΤΦΠΠ παρέμεινε ίδια με τα δεδομένα του 2018-2019. Τα προβλήματα στις υποδομές και υπηρεσίες συνεχίζουν να υπάρχουν.

- Η έλλειψη χώρων στέγασης των θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων του ΤΕΚΠ αποτελεί εμπόδιο στην ομαλή ερευνητική και εκπαιδευτική τους δράση. Ο διασκορπισμός του εξοπλισμού σε γραφεία, αποθήκες ή και η παραμονή του στις συσκευασίες, εμποδίζει την αξιοποίησή του από τους ερευνητές και τους φοιτητές. Προτείνεται η στέγαση των θεσμοθετημένων ερευνητικών εργαστηρίων σε κατάλληλους χώρους, που θα επιτρέψουν την επίτευξη των ιδρυτικών στόχων και την πρόοδο του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΤΕΚΠ.
- Τα αυτοχρηματοδοτούμενα ΠΜΣ του ΤΕΚΠ, που λειτουργούν με επιτυχία τόσο στην ακαδημαϊκή τους διάσταση, όσο και ως προς τη βιωσιμότητά τους, αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της έλλειψης κατάλληλου χώρου για τη στέγαση των γραμματειών τους. Η λύση αυτού το προβλήματος θα βελτιώσει τις

υπηρεσίες εξυπηρέτησης των φοιτητών, καθώς και τις εργασιακές συνθήκες των απασχολούμενων γραμματέων.

Το ΤΕΚΠ κατά το 2019-20, λόγω της πανδημίας, υλοποίησε περιορισμένες δράσεις με στόχο την αναγνωρισιμότητά του στην τοπική κοινωνία και συγχρόνως εξακολουθεί να μειώνεται το μέσο συνολικό πλήθος συνεδρίων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ.

Με βάση τα όσα αναφέρονται και συζητιούνται στην παρούσα ετήσια έκθεση αξιολόγησης για το 2019-2020, το ΤΕΚΠ προτίθεται να επιδιώξει βελτιώσεις στα ακόλουθα:

- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους φοιτητές.
- Περαιτέρω αναβάθμιση της κτηριακής και υλικοτεχνικής υποδομής.
- Αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των φοιτητών στο νέο ηλεκτρονικό σύστημα συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων αξιολόγησης.
- Ορισμός των μαθημάτων σε επιστημονικής περιοχής, γενικών γνώσεων κ.λπ. σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ
- Συγκρότηση επιτροπής Εξωτερικών Εμπειρογνομόνων σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ και ΕΘΑΑΕ.

Επισυναπτόμενα

1. Οδηγοί Σπουδών Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων
2. Κανονισμοί Σπουδών Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων και Διδακτορικών/Μεταδιδακτορικών Σπουδών (σε pdf λόγω επικαιροποιήσεων)
3. Απογραφικά Στοιχεία Τμήματος από ΟΠΕΣΠ
4. Απογραφικά Στοιχεία από ΜΟΔΙΠ
5. Στοχοθεσία Τμήματος
6. Περιγράμματα νέων μαθημάτων στην ελληνική γλώσσα (για τα προσφερόμενα μαθήματα στους εισερχόμενους φοιτητές Erasmus να συμπεριλαμβάνονται και τα περιγράμματα μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα).